

PEDAGOGIKOS STUDIJŲ KRYPTIES PROGRAMOS

MUZIKOS PEDAGOGIKA
(valstybinis kodas – 653X14004)

SAVIANALIZĖS SUVESTINĖ
2014

Rokiškis

Panevėžio kolegijos direktorius Egidijus Žukauskas

Savianalizės grupės vadovė doc. dr. Zita Malcienė

Panevėžys
2014, gruodis

Studijų programos duomenys

Studijų programos pavadinimas	Muzikos pedagogika
Studijų programos valstybinis kodas	653X14004
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180 kreditų
Suteikiamas laipsnis ir/ar profesinė kvalifikacija	Meno pedagogikos, muzikos profesinis bakalauras Pedagogo kvalifikacija
Studijų programos įregistravimo data	2002-08-30, Rokiškyje, 2003-05-29, Panevėžyje.

Savianalizės rengimo grupės dalyvių sąrašas

Mokslo laipsnis, vardas, pavardė	Pareigos, pedagoginis vardas	Telefonas	El. pašto adresas
Dr. Zita Malcienė	Panevėžio kolegijos Muzikos pedagogikos studijų programos komiteto pirmininkė, docentė	8 612 615 81	zita.malcienne@panko.lt
Aušra Gudgalienė	Panevėžio kolegijos tarptautinių ryšių ir komunikacijos skyriaus vadovė, lektorė	8 646 04519	ausra.gudgaliene@panko.lt
Reda Jonušauskienė	Panevėžio kolegijos lektorė	8 675 082 61	redajonusauskiene@gmail.com
Rasa Pletaitė – Junokienė	Panevėžio kolegijos asistentė	8 679 950 95	junokienerasa@inbox.lt
Dr. Elvyra Juzėnienė	Panevėžio kolegijos kokybės ir tyrimų skyriaus vadovė, docentė	8 (45) 462 919 8 607 961 45	elvyra.juzeniene@panko.lt
Dr. Jolanta Lasauskienė	Lietuvos edukologijos universiteto docentė	8 684 257 00	lasauskiene@gmail.com
Rimanta Pagirienė	Panevėžio kolegijos socialinių mokslų katedros vedėja, lektorė	8 672 188 68	rimanta.pagiriene@panko.lt
Daiva Ramanauskienė	Panevėžio kolegijos lektorė	8 601 475 60	ramdaivar@gmail.com
Marija Tonkuvienė	Panevėžio kolegijos socialinių mokslų katedros praktinio mokymo vadovė, lektorė	8 (45)437 571 8 698 001 05	marija.tonkuviene@panko.lt
Jūratė Vilienė	Panevėžio Vytauto Mikalausko gimnazijos mokytoja - metodininkė, Panevėžio kolegijos lektorė	8 616 020 03	viliene.jurate@gmail.com
Aistė Navickaitė	Panevėžio kolegijos trečio kurso studentė	8 631215 04	sniskeaiste@gmail.com
Zita Lukoševičienė	Panevėžio kolegijos Rokiškio filialo antro kurso studentė	8 686 417 61	zitaa.lu@gmail.com

TURINYS

IŽANGA.....	4
1. PROGRAMOS TIKSLAI IR NUMATOMŲ STUDIJŲ REZULTATAI	5
2. PROGRAMOS SANDARA.....	9
3. PERSONALAS	12
4. MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	16
5. STUDIJŲ EIGA IR JOS VERTINIMAS	18
6. PROGRAMOS VADYBA	24
PRIEDAI	27
<i>1 priedas.</i> Studijų dalykų (modulių) aprašai	28
<i>2 priedas.</i> Akademiniis personalas.....	131
<i>3 priedas.</i> Dėstytojų veiklos aprašymai	133
<i>4 priedas.</i> Baigiamųjų darbų sąrašas	142
<i>5 priedas.</i> Studijų planas	143

IŽANGA

1. *Panevėžio kolegija* (toliau – Kolegija) – valstybinė aukštoji mokykla, įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-30 nutarimu Nr.1376. Kolegijos misija – vykdyti mokslo žiniomis ir praktika grįstas aukštojo mokslo studijas, kurios suteikia studentams kompetencijas, turinčias ekonominę ir socialinę vertę sumanioje visuomenėje, lemiančias sėkmingą jų profesinę karjerą; skatinti Panevėžio regiono gyventojus mokytis visą gyvenimą, telkti regiono potencialą kartu plėtoti su mokslu ir studijomis susijusią veiklą, teigiamai veikiančią jo ir visos šalies raidą. 2013 m. atliktas išorinis Kolegijos veiklos vertinimas. Kolegijos realieji ištekliai ir veikla įvertinti teigiamai. Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) direktoriaus 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. SV6-47 Kolegija akredituota 6 metams.

2. Analizuojamuoju laikotarpiu galiojusioje Kolegijos organizacinėje struktūroje buvo trys akademiniai padaliniai: du fakultetai Panevėžyje ir Rokiškio filialas, kurių viduje buvo suformuotos nedidelės katedros pagal studijų kryptis. *Muzikos pedagogikos* (toliau – MP) studijų programa buvo vykdoma Medicinos ir socialinių mokslų fakulteto Meno studijų katedroje bei Rokiškio filialo Muzikos ir estetinio lavinimo katedroje (vėliau – Kultūros ir muzikos katedroje).

3. 2013 m. birželio mėn. Kolegijos taryba priėmė sprendimą keisti kolegijos struktūrą, nustatydamą pereinamąjį laikotarpį ir naujos struktūros įsigaliojimo datą – 2014-01-02. Esminis struktūros pokyčio principas – akademinį padalinį reorganizavimas, siekiant sutelkti viename padalinyje tos pačios studijų srities studijų programas. Svarbiausiu Kolegijos struktūriniu akademinio padaliniu, vykdančiu studijas ir mokslo taikomąją veiklą, tapo katedra. Vietoj buvusių dviejų fakultetų įsteigtos 4 katedros: Biomedicinos mokslų, Socialinių mokslų, Technologijos mokslų, Vadybos ir verslo. Katedroms vadovauja katedrų vedėjai, dirba praktinio mokymo vadovai, studijų programų komitetų pirmininkai, sekretoriatas, dėstytojai. Paramą katedroms teikia Studijų ir karjeros centras (studentų priėmimo organizavimas, išsilavinimo dokumentų išdavimas, studentų finansinių skolų kontrolė ir kt.), Praktinio mokymo centras (rūpinimasis praktinės veiklos organizavimu ir užtikrinimu), Informacinių technologijų centras (kolegijos kompiuterių tinklo techninės ir programinės įrangos priežiūra ir atnaujinimas), Tarptautinių ryšių ir komunikacijos skyrius (studentų ir dėstytojų tarptautinio mobilumo organizavimas), Kokybės ir tyrimų skyrius (Kokybės vadybos sistemos veiksmingumo užtikrinimas, vidinių ir išorinių tyrimų koordinavimas), Studentų užimtumo bei Neformalaus švietimo centrai, Bibliotekos Panevėžyje ir Rokiškio filiale. Sėkmingą Kolegijos valdymo struktūros funkcionavimą padeda užtikrinti Projektų, Strateginio planavimo ir audito, Būhalterinės apskaitos, Personalo, Viešųjų pirkimų ir turto valdymo, Ūkio valdymo ir aprūpinimo skyriai, Kanceliarija ir archyvas. Taip pat paminėtinas ir prie Kolegijos veikiantis Panevėžio Europe Direct informacijos centras. Šiandieninė Kolegijos struktūra atitinka esminius aukštosios mokyklos funkcionavimo, valdymo ir tarpusavio ryšius, plėtros koordinavimo poreikius, iš esmės užtikrina studijų kokybę, veiklos tikslų įgyvendinimą, racionalų išteklių paskirstymą ir naudojimą.

4. 2014–2015 m. m. Kolegijoje vykdomos 26 studijų programos, studijuoja 1700 studentų. Nuo 2014-01-02 įsigaliojus naujai Kolegijos struktūrai, MP studijų programa (Panevėžio ir Rokiškio filialo grupės) administruojama Socialinių mokslų katedroje, kurioje be šios programos vykdomos dar 6 studijų programos: visos pedagoginės studijų programos (Ikimokyklinio ugdymo pedagogika, Dailės ir technologijų pedagogika, Socialinė pedagogika, Neformalusis meninis ugdymas), meno studijų krypties programa Pramoginė muzika bei studijų programa Socialinis darbas (Panevėžyje ir Rokiškio filiale).

5. MP studijų programos analizė atlikta remiantis *Lietuvos Respublikos Mokslo ir Studijų įstatymu*¹ (2009 m. balandžio 30 d. Nr. XI-242), Studijų kokybės ir vertinimo centro direktoriaus įsakymu „*Dėl vykdomų studijų programų vertinimo metodikos patvirtinimo*“ (2010 m. gruodžio 20 d. Nr. 1-01-162)² ir Lietuvos Respublikos Švietimo ir Mokslo ministro įsakymu „*Dėl studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo*“ pakeitimo (2011 m. liepos 29 d. Nr. V-1487)³.

6. Kolegijos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V1-249 sudaryta savianalizės rengimo grupė, kuri atliko Panevėžyje bei Rokiškio filiale vykdomų MP studijų programų savianalizę (pateikiami du atskiri Panevėžio ir Rokiškio filialo grupių savianalizės tekstai). Kolegijos Socialinių mokslų katedros vedėjos 2014 m. rugsėjo 5 d. potvarkiu Nr. SM1-26 „*Dėl studijų programos Muzikos pedagogika savianalizės atlikimo*“ paskirta savianalizės rengimo grupės narių atsakomybė ir patvirtintas darbo tvarkaraštis (žr. 1 ir 2 lenteles 5 psl.).

7. MP studijų programa parengta ir patvirtinta Rokiškyje 2002-08-30 LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ĮSAK-1515, o Panevėžyje – 2003-05-29 LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ĮSAK-762. SKVC studijų programos nėra vertinęs.

¹Valstybės žinios, 2009. Nr. 54-2140; 2012, Nr. XI-1920.

²Valstybės žinios, 2010. Nr. 156-7954.

³Valstybės žinios, 2011. Nr. Nr. 16-782.

1 lentelė. Savianalizės rengimo grupė, pogrupiai ir atsakomybės paskirstymas

<i>Analizuojama sritis</i>	<i>Savianalizės grupės nariai</i>	<i>Pograpių nariai</i>
Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	dr. Z. Malcienė, dr. J. Lasauskienė	D. Ramanauskienė, J. Antanaitienė
Programos sandara	dr. Z. Malcienė, Z. Lukoševičienė	A. Kapučinskienė, R. Pagirienė
Personalas	R. Pagirienė, A. Gudgaliene	D. Andriūnienė
Materialieji ištekliai	R. Jonušauskienė, J. Viliene	D. Bulovienė, D. Kaliasienė
Studijų eiga ir jos vertinimas	M. Tonkuviene, R. Pletaitė - Junokienė, A. Navickaitė	S. Butėnienė, D. Urbonienė
Programos vadovyba	D. Ramanauskienė, dr. E. Juzėnienė	J. Zabulis

2 lentelė. Savianalizės grupės darbo tvarkaraštis

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Veikla</i>	<i>Data</i>
1.	Veiklos sričių, darbo apimties ir atsakomybės paskirstymas. Susipažinimas su darbo tvarkaraščiu	2014-09-18
2.	Duomenų savianalizei rinkimas	2014-09-20
3.	Programos analizės rengimas ir įforminimas	2014-10-05
4.	Savianalizės rezultatų aptarimas grupėje	2014-11-26
	Savianalizės rezultatų aptarimas su katedros bendruomene, duomenų papildymas	2014-11-30
5.	Savianalizės suvestinės rengimas	2014-12-01
	Savianalizės suvestinės elektroninio varianto teikimas kolegijos direktoriaus pavaduotojui studijoms	2014-12-01
6.	Savianalizės vertimas į anglų kalbą	2014-12-05
7.	Savianalizės elektroninės versijos parengimas	2014-12-15
8.	Galutinio savianalizės suvestinės varianto teikimas SKVC	2014-12-30

1. PROGRAMOS TIKSLAI IR NUMATOMŲ STUDIJŲ REZULTATAI

8. MP studijų programa Rokiškyje pradėta vykdyti 2002 m. Muzikos mokytojo profesijos svarbą pagrindžia 2006 m. Lisabonoje, UNESCO Pasaulinio meninio ugdymo konferencijoje parengtos „Meninio ugdymo gairės“, kurių pagrindu Lietuvos Seimas pasiūlė Lietuvos Vyriausybei meninį ugdymą įvardinti kaip vieną iš pagrindinių kultūros ir švietimo politikos prioritetų. Europos komisijos tyrimas „Arts and Cultural Education at School in Europe“,⁴ dar kartą pabrėžia kūrybingų, motyvuotų specialistų, gebančių kurti naujas muzikinio ugdymo formas įvairiose švietimo bei kultūros įstaigose, būtinybę.

9. Atsižvelgiant į demografinę situaciją galima teigti, kad pedagogų poreikis šalyje yra sumažėjęs. 2014 m. lapkričio mėn. Panevėžio miesto savivaldybės tinklalapyje buvo užsiregistravę 42 darbo ieškantys pedagogai, pažymėtina, kad muzikos mokytojų tarp jų nėra. Remiantis mokytojų poreikio prognoze, galima teigti, kad ateityje, kai devintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje pradėję dirbti mokytojai pasieks pensinio amžiaus ribą, šalyje bus juntamas mokytojų trūkumas, juolab, kad Panevėžys – vienas iš rajonų, kuriame mokinių skaičius pradeda stabilizuotis. Kitas programos poreikį grindžiantis faktorius – tai, kad įvairiose Lietuvos Aukštaitijos regiono ugdymo įstaigose dirba nemažai muzikos mokytojų, neturinčių aukštojo išsilavinimo.⁵ Šiuo metu vykstant mokytojų rengimo pertvarkai Lietuvoje ir kitose Europos Sąjungos šalyse, iškyla būtinybė gerinti muzikos mokytojų parengimo kokybę. Manytume, kad Panevėžio kolegija atliepia regiono muzikos mokytojų poreikio tenkinimą, nes didžiuosiuose miestuose studijas baigę absolventai nelabai noriai renkasi darbą atokesnėse šalies vietovėse.

10. MP studijų programos tikslas – parengti pagrindinės mokyklos muzikos mokytoją, gebantį ugdyti mokinių bendrąją muzikinę kultūrą, organizuoti muzikinį ugdymą, valdyti muzikinių gebėjimų tobulinimo procesą, bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo proceso dalyviais, tobulinti profesines ir specialiąsias kompetencijas. MP studijų programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai viešai skelbiami tinklalapyje <http://www.panko.lt>. Naujai įstoję studentai supažindinami su studijų tikslais, numatomais rezultatais bei vertinimo sistema studijų įvado paskaitose bei pirmo susitikimo su grupės kuratoriumi ir studijų dalykų dėstytojais metu. Siekiant pritraukti labiau motyvuotus studentus MP studijų programos

⁴ *Arts and Cultural Education at School in Europe*. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, Brussels. 2009. 104 p. ISBN 978-92-9201-061-4.

⁵ *Bendrojo lavinimo mokyklos mokytojų poreikio prognozė iki 2020 m.* Tyrimo ataskaita. Parengė prof. dr. G. Merkys ir S. Balčiūnas. Kaunas, 2006.

tikslas ir numatomi studijų rezultatai viešunami Kolegijos ir Socialinių mokslų katedros reklaminėse-informacinėse skrajutėse, pristatomi Karjeros dienų renginiuose, susitikimuose su Panevėžio regiono mokiniais, studijų parodose Vilniuje ir Kaune, EXPO parodoje Panevėžyje.

11. MP studijų programos studijų rezultatai periodiškai peržiūrimi, kadangi pedagogų rengimo sistema yra veikiama įvairių vidinių ir išorinių veiksnių. 2003 m. įregistruota MP studijų programa turėjo 4 specializacijas: *Vadovavimas vokaliniam kolektyvui, Ansamblinis muzikavimas, Ikimokyklinis muzikinis ugdymas, Vadovavimas pučiamųjų kolektyvui*. 2005 m. programa papildyta nauja specializacija - Neįgaliųjų muzikinis ugdymas. 2008 m. patvirtinus naują *Pagrindinės mokyklos muzikos mokytojo rengimo standartą*⁶, *Pedagogų rengimo reglamentą*⁷ atsirado poreikis programą atnaujinti iš esmės: apibūdintos muzikos pedagogo veiklos sritys: muzikinių gebėjimų ugdymas(is), muzikinio ugdymo proceso valdymas, bendravimas ir bendradarbiavimas su ugdymo(si) proceso dalyviais, muzikos mokytojo profesinės kompetencijos tobulinimas; apibrėžtos jų ribos; nurodyti studijų tikslų vertinimo kriterijai; pakoreguota programos sandara; įvesta pažintinė praktika pirmais studijų metais; studentams sudarytos sąlygos alternatyviai pasirinkti vieną iš 8 muzikos modulių, skirtų praktinių muzikinių gebėjimų tobulinimui pasirinktoje muzikinės veiklos srityje.

12. Perėjimas prie Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (toliau – ECTS) pareikalavo išsamaus ir gilaus programos peržiūrėjimo, įtraukiant visus suinteresuotus asmenis: akademinę bendruomenę, studentus ir socialinius partnerius. Programos rengėjai išanalizavo rinkos poreikius, pedagogo veiklą reglamentuojančių teisės aktų aktualias redakcijas. 2011 m. atnaujintoje MP programoje sukurta į studentą orientuota studijų sistema. MP studijų programa parengta, suderinta ir vykdoma pagal visus koleginių studijų Europos aukštojo mokslo kvalifikacijų sąrangos šeštąjį lygmenį bei Lietuvos kvalifikacijų sandaros VI lygį⁸, reikalavimus pirmai studijų pakopai. MP studijų rezultatai, parengti pagal „Tuning“⁹ projekte pateiktą sampratą, parodo programoje numatytų įgyti kompetencijų lygį, kurį pasiekė studijuojantysis. Baigęs MP studijas absolventas bus įgijęs pirmąją studijų pakopą ir VI kvalifikacijos sudėtingumo lygį atitinkančias kompetencijas (žr. 3 lentelę). MP studijų programos rezultatai numato specialisto veiklos savarankiškumą, veiklos procesų valdymą, problemų sprendimą, prisitaikymą prie nuolat kintančių edukacinių aplinkų, praktinės patirties kūrimą.

3 lentelė. Studijų pakopos aprašo studijų rezultatų, MP studijų programos studijų rezultatų ir studijų dalykų (modulių) sąsajos

Studijų pakopos aprašo studijų rezultatų aprašymas*	Numatomi programos studijų rezultatai	Studijų dalykai (moduliai)
Žinios ir jų taikymas	Įgys mokinių meninių, kūrybinių gebėjimų ugdymo pagrindus ir gebės juos taikyti praktinėje pedagogo veikloje	Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Baigiamoji praktika; Alternatyvusis instrumentas
Gebėjimai vykdyti tyrimus	Gebės atlikti taikomuosius veiklos tyrimus ir jų rezultatus panaudoti profesinės veiklos tobulinimui	Informacinės technologijos; Pedagoginių tyrimų metodologija; Pedagoginių studijų baigiamasis darbas; Baigiamasis darbas (projektas)
Specialieji gebėjimai	Gebės analizuoti ugdytinių muzikinius interesus ir poreikius bei parinkti tinkamiausias muzikinės saviraiškos formas	Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Etnokultūra
	Gebės valdyti mokinių muzikinio ugdymo procesą, taikant motyvaciją skatinančius ugdymo(si) metodus, formas ir būdus	Ugdymo teorija ir praktika; Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Specialioji pedagogika; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Baigiamoji praktika

⁶ *Pagrindinės mokyklos muzikos mokytojo rengimo standartas*. Vilnius, 2008.

⁷ *Valstybės žinios*, 2008. Nr. 143-5734.

⁸ *Valstybės žinios*, 2010. Nr. 56-2761.

⁹ „Tuning“ projektas. Studijų programos profilių rengimo vadovas programos kompetencijų ir studijų siekinių pagrindu. Sudarė J. Lokhoff; B. Wegewijs; K. Durkin ir kt. Bilbao, Groningen ir The Hague, 2010.

Studijų pakopos aprašo studijų rezultatų aprašymas*	Numatomi programos studijų rezultatai	Studijų dalykai (moduliai)
	Gebės modeliuoti, kurti, individualizuoti, diferencijuoti ir integruoti ugdymo turinį	Informacinės technologijos; Ugdymo teorija ir praktika; Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Specialioji pedagogika; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Baigiamoji praktika; Alternatyvusis instrumentas
Socialiniai gebėjimai	Gebės bendrauti ir bendradarbiauti su mokyklos bendruomene, taikydamas pedagoginės partnerystės principus.	Teisė, saugus darbas ir civilinė sauga; Pedagoginių tyrimų metodologija; Muzikinių renginių ir projektų organizavimas; Švietimo vadyba ir profesinė etika; Pasirenkamasis muzikos modulis; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Baigiamoji praktika; Choreografija
	Gebės ugdyti mokinių vertybines muzikos suvokimo, tautines ir tarpkultūrines nuostatas	Profesinė užsienio kalba; Ugdymo filosofija; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Kompiuterinės muzikos technologijos; Etnokultūra; Kultūrologijos įvadas; Kūno kultūra
Asmeniniai gebėjimai	Objektyviai vertindamas savo galias profesinėje veikloje gebės reflektuoti ir sistemingai plėsti bendrąją kultūrinę ir profesinę kompetenciją	Profesinės kalbos kultūra; Informacinės technologijos; Teisė, saugus darbas ir civilinė sauga; Profesinė užsienio kalba; Ugdymo teorija ir praktika; Ugdymo filosofija; Švietimo vadyba ir profesinė etika; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Choreografija/ Kūno kultūra; Kultūrologijos įvadas; Etnokultūra
	Plėtos mokinių kūrybinę ir praktinę patirtį ir savarankiškai kurs mokinių meninei raiškai palankią mokymo(si) aplinką	Pedagoginių studijų baigiamasis darbas; Muzikinių renginių ir projektų organizavimas; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Mokomoji praktika I, II, III; Baigiamoji praktika; Kompiuterinės muzikos technologijos; Alternatyvusis instrumentas

13. MP programos studijų metu ugdomos studentų bendrosios (komunikacinė ir informacijos valdymo; bendravimo ir bendradarbiavimo; tiriamosios veiklos; reflektavimo ir mokymosi mokytis; organizacijos tobulinimo ir pokyčių valdymo) bei pedagogo profesinės (informacinių technologijų naudojimo; ugdymosi aplinkų kūrimo; dalyko planavimo ir tobulinimo; mokymo(si) proceso valdymo; mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir kt.) kompetencijos.

14. MP studijų programa atspindi vieną iš svarbiausių Kolegijos tikslų – vykdyti studijas, teikiančias asmeniui aukštąjį koleginių išsilavinimą ir aukštojo mokslo kvalifikaciją, tenkinančias Lietuvos valstybės, visuomenės ir ūkio reikmes, atitinkančias mokslo ir naujausių technologijų lygį. Numatomais studijų rezultatais (žr. 3 lentelę) siekiama, kad absolventai pasirengtų aukšto savarankiškumo reikalaujančiai profesinei veiklai nuolat kintančiomis sąlygomis, todėl daugiau dėmesio skiriama studentų specialioms, socialiniams ir asmeniniams gebėjimams bei įgūdžiams įtvirtinti. Visi studijų dalykai bei praktikos orientuoti į bendrųjų ir profesinių kompetencijų, reikalingų būsimam pedagogui, ugdymą. Studijų procesas nėra baigtinis, todėl stengiamasi studentą parengti dirbti savarankiškai, reflektuoti ir tobulinti savo profesinę veiklą, suvokti moralinę atsakomybę už veiklos rezultatus.

15. MP studijų programa tobulinama ir atnaujinama įtraukiant akademinę bendruomenę ir darbdavių atstovus, orientuojamasi į visuomenės, darbo rinkos bei mokymosi visą gyvenimą poreikius. Išorės dalininkai (ugdymo įstaigų pedagogai, vadovai, švietimo skyrių darbuotojai, Alumni klubo nariai ir kt.) dalyvauja pedagoginės praktikos aptarimuose, programos studentų baigiamųjų studijų rezultatų vertinime, bendruose projektuose, jų atstovai yra įtraukiami į studijų programos komitetą, savianalizės grupę. Mokslo metų pradžioje Socialinių mokslų katedroje bei studijų komiteto posėdžiuose aptariami studijų rezultatai. Studijų programa tobulinama remiantis ne tik grįžtamojo ryšio, bet ir prognozuojamaisiais rezultatais, siekiant nuolatinio programos kokybės gerinimo. Kadangi ši studijų pakopa turi garantuoti galimybę tęsti studijas aukštesnėje pakopoje, 2011 m. studijų programa papildyta profesinio bakalauro darbo rašymu. Rengiant muzikos pedagogus, gebančius prasingai dalyvauti aplinkos socialiniame kultūriniame gyvenime ir taikyti įgytą dalykinę kompetenciją edukacinėje praktikoje, svarbią vietą studijų programoje užima muzikinių edukacinių projektų rengimas. Dėstytojos dr. Z. Malcienės atlikti disertaciniai tyrimai bei studentų baigiamųjų darbų empiriniai tyrimai atskleidė, kad didesnis dėmesys projektinės veiklos metodų taikymui mokantis Kolegijoje gali prisidėti prie veiksmingesnio muzikos pedagogų dalykinio pasirengimo edukacinei veiklai.

16. Glaudus bendradarbiavimas su potencialiais darbdaviais padeda sekti ir stebėti darbo rinką, prognozuoti pokyčius bei lanksčiai į juos reaguoti Numatomų studijų rezultatų aktualumą pagrindžia profesijos lauko bei katedros vidinių tyrimų duomenys. MP studijų programos studentų bei jų praktikos vadovų anketinė apklausa¹⁰ atskleidė, kad MP vyresniųjų kursų studentai turi pakankamai pedagoginių, psichologinių ir dalykinių žinių, geba planuoti bei valdyti ugdymo procesą, Apie pasitenkinimą studijomis daugiau spręsta iš asmeninių absolventų pasisakymų apie pažinimo džiaugsmą bei pagal verbalinius vertinimus, betarpišką bendravimą ir bendradarbiavimą su praktikos vadovu, individualius pasiekimus. Studentai džiaugiasi suteikiama galimybe save išbandyti, pažinti, lavinti, panaudoti įgytas žinias bei jas generuoti profesinėje veikloje. Jų atsakymuose sutinkami pasikartojantys teiginiai apie patiriamas realias, nesužadintas gyvenimiškas situacijas, problemas, santykius, į kuriuos reikia profesionaliai reaguoti ir spręsti čia ir dabar. Muzikos mokytojai geranoriškai sutinka vadovauti studentų praktikai, teigdami, kad dalindamiesi savo žiniomis, patirtimi, padeda kolegijai ruošti atsakingus muzikos mokytojus. Juos motyvuoja ryšys su akademinė bendruomene, galimybė sulaukti atgalinio ryšio apie savo darbą. Tačiau studentai ir jų praktikos vadovai pastebėjo, kad studentams sunkiau sekasi diferencijuoti ir individualizuoti ugdymosi turinį, analizuoti bei vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą.

17. Tobulinant ir vykdant MP studijų programą bendradarbiaujama, dalijamasi patirtimi, rengiami bendri muzikiniai projektai su Lietuvos edukologijos, Klaipėdos universitetais, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, M. Romerio universiteto Edukologijos fakultetu ir užsienio šalių (Austrijos, Čekijos, Danijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Norvegijos, Turkijos) aukštosiomis mokyklomis. Glaudūs ryšiai palaikomi su Vilniaus, Marijampolės, Žemaitijos kolegijomis (rengiami respublikiniai konkursai, konferencijos). Katedros dėstytojų vizitai pagal Erasmus programą sudaro galimybę ne tik užmegzti naujus kontaktus, bet ir perimti gerąją užsienio šalių patirtį.

18. Kolegialus visų MP studijų programos dėstytojų darbas, projektuojant programos turinį pagal numatomus programos studijų rezultatus, dalykų studijų rezultatų derinimas tarpusavyje leidžia išvengti studijų turinio dubliavimosi, studentų gebėjimai atsiskleidžia įvairiais aspektais ir yra vertinami skirtinguose kontekstuose. Visi studijų dalykai bei praktikos vieningai orientuoti į bendrųjų ir profesinių kompetencijų, reikalingų būsimam pedagogui, ugdymą(si) (žr. 1 priedą).

19. MP studijų programa išsiskiria iš kitų Kolegijoje vykdomų pedagogikos krypties studijų programų, nes joje didelė svarba skiriama ne tik giliam būsimų muzikos mokytojų psichologiniam pedagoginiam pasirengimui, bet ir meninei kūrybinei veiklai, kurios dėka formuojasi profesiniai specialisto darbo įgūdžiai. MP studijų programos studentai turi išskirtinę galimybę įgyti integruoto meninio ugdymo patirties, bendradarbiaujant su dailės ir technologijų, socialinės bei ikimokyklinio ugdymo pedagogikos, neformalaus meninio ugdymo studijų programų studentais rengdami bendrus edukacinius projektus.

20. Muzikos pedagogikos studijų programa vykdoma ir kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose: Lietuvos edukologijos, Šiaulių, Klaipėdos universitetuose ir Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijoje. Pažymėtina, kad šiuo metu Muzikos pedagogikos koleginės studijos vykdomos tik Panevėžio ir Žemaitijos kolegijose. MP studijų yra programa išskirtinė dėl galimybės studentams pasirinkti vieną iš 8 modulių gilesniam praktinio muzikavimo įgūdžių tobulinimui, be to ši programa yra vienintelė tokio tipo studijų programa Aukštaitijoje. Lyginant MP koleginę studijų programą su panašaus pobūdžio užsienio šalių programomis, reikia pažymėti, kad muzikos mokytojų rengimo programos skiriasi savo struktūra, pasižymi didele formų ir turinio įvairove. MP studijų programa orientuota į bendrą aukštą vaikų muzikinį parengimą, studentai turi galimybę tobulinti praktinius muzikinius gebėjimus pasirinktoje muzikinės veiklos srityje.

21. Globalizacijos iššūkiai iš muzikos mokytojo reikalauja ne tik mokymosi organizatoriaus vaidmens, bet ir patarėjo, kūrybiško muzikinės kultūros tęsėjo. MP studijų programa būsimiems studentams yra patraukli, nes suformuoti įgūdžiai ir gebėjimai studijų metu užtikrina galimybę dirbti ne tik muzikos mokytoju pagrindinėje mokykloje, vaikų darželyje, neformalaus ugdymo įstaigose, užimtumo ar neįgaliųjų ugdymo centruose, bet ir dirbti pagal pasirinktą modulį: vargonininku, vadovauti liaudies muzikos kolektyvams, orkestrams, akompanuoti įvairiems muzikos kolektyvams, organizuoti ir skatinti akademinės bendruomenės narių kūrybinius gebėjimus laisvalaikio ir popamokinėje veikloje, formuoti jų kultūrinį skonį. Absolventai gali toliau studijuoti pagal universitetines pirmosios, o vėliau ir antrosios pakopos meno studijų srities, muzikos studijų krypties studijų programas universitetuose ir siekti muzikos bakalauro ir magistro kvalifikacinio laipsnio.

22. **Privalumai.** MP studijų programa išskirtinė dėl galimybės studentams pasirinkti vieną iš 8 muzikos modulių gilesniam praktinio muzikavimo įgūdžių tobulinimui, be to ši programa yra vienintelė tokio

¹⁰ Studentų požiūris į praktikų organizavimą. Panevėžio kolegija, 2014.

tipo studijų programa Aukštaitijoje. Programos tikslas ir rezultatai atitinka studijų pakopą, yra pagrįsti profesiniais reikalavimais bei darbo rinkos poreikiais, aiškūs ir viešai skelbiami.

23. **Silpnybės.** Pastaraisiais metais sumažėjo pedagoginių studijų programų populiarumas, dėl išaugusios studijų kainos sumažėjo stojančiųjų skaičius.

24. **Tobulinimo veiksmai.** Ryšių su Lietuvos ir ES aukštosiomis mokyklomis intensyvinimas, dalijimasis gerąja patirtimi, paieškos užsienio partnerių jungtinei MP studijų programai rengti.

2. PROGRAMOS SANDARA

25. MP studijų programa parengta vadovaujantis teisės aktais dėl bendrųjų reikalavimų studijų programoms¹¹ ir *Meno studijų krypties aprašu*¹². 2014-06-21 Akademinės tarybos nutarimu Nr. V4-8 patvirtintos atnaujintos MP studijų programos apimtis optimali, atitinka pagrindinius teisės aktus ir norminius dokumentus. Programą sudaro trys tikslinės dalykų grupės: bendrieji koleginių studijų dalykai (15 kreditų), studijų krypties dalykai (150– iš jų 30 praktikoms bei 9 kreditai baigiamojo darbo rengimui, ir 21 kreditas alternatyviai pasirenkamam muzikos moduliui) bei kolegijos nustatyti ir pasirenkamieji dalykai (15 kreditų). Visų dalykų paskirstymas semestrais nurodytas studijų plane (žr. 5 priedą). Kaip nurodyta *Pedagogų rengimo reglamente*¹³, pedagogines pagrindinės krypties studijas sudaro 60 kreditų apimties pedagoginės studijos (iš jų 30 kreditų skirta teorijai ir 30 pedagoginės veiklos praktikai). Programos vykdymui nuolatine forma numatyti 21 studijuojami dalykai (iš jų 4 dalykai alternatyviai pasirenkami iš katedros ir bendro Kolegijos pasirenkamų dalykų sąrašo), 6 praktikos, 3 moduliai (vienas iš jų alternatyviai pasirenkamas iš 8 pasirenkamųjų muzikos modulių) bei baigiamasis darbas (projektas) (9 kreditai).

26. MP studijos vykdomos nuolatine studijų forma 6 semestrus (3 metai). Krūvio pasiskirstymas semestrais nuolatinėse studijose tolygus: 6-7 dalykai, kurių bendra apimtis 30 kreditų per semestrą (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Studijų krūvio paskirstymas pagal semestrus

Studijų krūvio elementai	Semestrai											
	I		II		III		IV		V		VI	
	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai
Bendrieji koleginiai dalykai	3	9	1	6								
Studijų krypties dalykai (įskaitant pasirenkamuosius muzikos modulius)	4	21	5	21	6	27	3	18	3	18	2	6
Praktikos			1	3	1	3	2	6	2	6	2	12
Pasirenkamieji dalykai							1	6	2	6	1	3
Baigiamasis darbas (projektas)											1	9
Iš viso dalykų	7		7		7		6		7		6	
Iš viso kreditų		30		30		30		30		30		30

27. MP studijų programos dalykų kontaktinio ir savarankiško darbo valandų santykis nustatytas vadovaujantis *Nuolatinės ir iššęstinės studijų formos aprašu*¹⁴ ir Kolegijos dokumentais. Nuolatinėse studijose bendra teorinių paskaitų apimtis – 540 val., praktiniams užsiėmimams skirta – 1820 val., savarankiškam studento darbui – 2440 val., t.y. maždaug pusė visos studijų apimties.

28. 2014 m. koreguojant MP studijų programos studijų planą, atnaujinant dalykų aprašus, natūraliai atsirado poreikis pakoreguoti dalykų apimtis, chronologinę tvarką, derinant ją su kitų pedagogikos studijų krypties studijų programų planais. Visų MP studijų programos dalykų apimtys nustatytos

¹¹Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl studijų rezultatų vertinimo sistemos patvirtinimo“. 2008 m. liepos 24 d. Nr. ISAK-2194. (*Valstybės žinios*, 2008, Nr. 86-3437). LR ŠMM įsakymas „Dėl laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 2010 m. balandžio 09 d. Nr. V-501. (*Valstybės žinios*, 2010, Nr. 44-2139; 2010, Nr. 88-4676; 2011, Nr. 9-399; 2012, Nr. 21-977).

¹² *Meno studijų krypties aprašas*. Parengė R. Marcinkevičiūtė ir kt. Vilnius, 2013.

¹³ *Valstybės žinios*, 2012. Nr. 149-4654.

¹⁴ *Valstybės žinios*, 2009. Nr. 59-2325.

atsižvelgiant į optimalų laiką, reikalingą studijų rezultatams įgyvendinti ir jų reikšmę įgyjant profesinei veiklai būtinus gebėjimus. Teorinių paskaitų, pratybų ir savarankiško darbo santykį apsprendžia dalyko specifiška, jo turinys, studijų pobūdis ir metodai, todėl atskirų dalykų (modulių) teorinėms paskaitoms ir praktiniam bei savarankiškam darbui skirtų valandų proporcijos nėra vienodos: pavyzdžiui, didelį modulio *Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas* praktinių užsiėmimų valandų skaičių sąlygoja numatomi studijų rezultatai – įgyti praktinių gebėjimų bei įgūdžių. Tuo tarpu bendruose pedagoginiuose dalykuose, kurie dėstomi srautu, vyrauja teorinių valandų persvara, kadangi praktinių šių dalykų įgūdžių studentai įgyja pedagoginių praktikų metu.

29. 2014 m. studijų plane patikslinti kai kurių dalykų pavadinimai. Siekiant išvengti temų pasikartojimo giminingi turiniai dalykai buvo sujungti (pvz., Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija, Švietimo vadyba ir profesinė etika). Atsižvelgiant į laikmečio poreikius įvestas naujas studijų dalykas Specialioji pedagogika, padidintas kreditų skaičius Psichologijai bei Profesinei užsienio kalbai, detalizuotas pedagoginės praktikos turinys.

30. Studijų dalykai ir moduliai išdėstyti nuosekliai, dalykai ir jų temos nesikartoja. Studijų turinys suprojektuotas taip, kad per numatytą laikotarpį būtų pasiekti studijų tikslai ir numatyti rezultatai. Dalykų apimtis kreditais, jų vieta studijų plane bei chronologija pagrįsta numatomų studijų rezultatų, būtinų įsisavinti gebėjimų ir atliekamos praktinės veiklos koreliacija, integracija bei tęstinumu, orientuojantis į visos studijų programos paskirtį ir tikslą. Studijų plano struktūra rodo, kad rengiant programą vadovautasi visuminiu požiūriu į pedagogų rengimą – bendrieji koleginių studijų dalykai yra tikslingai derinami su pedagogų profesiniu pasirengimu, t.y. studijų krypties dalykais. MP studijų programos dalykai išdėstyti taip, kad suformuotų pakankamai žinių ir gebėjimų atskirose pedagogikos bei muzikinių gebėjimų srityse, o jų eiliškumas paremtas keletu principų:

- pirmiausiai dėstomi tie dalykai, kurių studijoms pakanka bendrojo ugdymo pasirengimo ir tie, kurių suformuotos žinios ir gebėjimai turi tiesioginės reikšmės kitų dalykų studijoms ar praktiniam mokymui(si) (analogiškai šis principas taikomas visame studijų plane);
- siekiama, kad studentai, išeidami į praktikas, studijų metu jau būtų išklause atitinkamus studijų krypties dalykus;
- siekiama užtikrinti tolygų studijų krypties bei Kolegijos pasirenkamų dalykų išdėstymą per visą studijų laikotarpį taip, kad kartu būtų užtikrintas žinių ir įgūdžių perimamumas bei tęstinumas (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. **Loginė studijų programos sandara**

<i>I-ji studijų metai</i>	<i>II-ji studijų metai</i>	<i>III-ji studijų metai</i>
<i>Bendrieji koleginių studijų dalykai</i>		
Profesinės kalbos kultūra, Informacinės technologijos, Teisė, saugus darbas ir civilinė, sauga, Profesinė užsienio kalba		
<i>Studijų krypties dalykai</i>		
Ugdymo teorija ir praktika, Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos, Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija, Muzikos kalba, Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas	Ugdymo filosofija, Specialioji pedagogika, Pedagoginių tyrimų metodologija, Pedagoginių studijų baigiamasis darbas, Muzikos kalba, Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas, Pasirenkamasis muzikos modulis	Muzikinių renginių ir projektų organizavimas, Švietimo vadyba ir etika, Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas, Pasirenkamasis muzikos modulis
<i>Kolegijos nustatyti pasirenkami dalykai</i>		
	Pasirenkamas dalykas	Pasirenkami dalykai
<i>Profesinės veiklos praktikos</i>		
Pažintinė praktika	Mokomoji praktika I, Mokomoji praktika II, Pasirenkamojo muzikos modulio praktika	Mokomoji praktika III, Pasirenkamojo muzikos modulio praktika, Baigiamoji praktika
B a i g i a m a s i s d a r b a s (P r o j e k t a s)		

31. Dalykų dėstytojai pasirenka studijų metodus pagal dėstomo dalyko specifišką, numatomus dalyko rezultatus: dokumentų ir kitų informacijos šaltinių, praktinės veiklos atvejų /situacijų analizę, seminarus, problemines diskusijas, tiriamąją veiklą, veiklos modeliavimą, planavimą, organizavimą, refleksijų rengimą, kūrybinius ir praktinius darbus ir kt. Nuolatinis naujų metodų taikymas, asmeninės motyvacijos žadinimas, kvalifikacijos kėlimas ir mokymo/-si visą gyvenimą nuostatų formavimas yra modernaus studijavimo uždavinys. 2010 m. atliktas tyrimas parodė, jog dažniausiai taikomus dėstymo

metodus studentai nurodė problemų sprendimo paieškas, situacijų analizę, koncertų rengimą ir jų aptarimą, demonstravimą, stebėjimą ir pan. MP studentų apklausos rezultatai¹⁵ atskleidė studijų praktinį kryptingumą, kur studijuojant dalykus, dažniausia remiamasi aktyviaisiais mokymo metodais. Tradiciniai metodai taikomi dirbant su keliomis grupėmis (srautu).

32. Kiekvieno dalyko apraše pateikiamos dėstomo dalyko temos, nurodomas paskaitų ir praktikumų valandų skaičius, dalyko studijų rezultatų vertinimo kriterijai, atskleidžiamos dalyko studijų rezultatų, taikomų studijų bei pasiekimų vertinimo metodų sąsajos (žr. 1 priedas). Konkrečios savarankiško darbo užduotys, leidžiančios pasiekti studijų rezultatus, nurodomos dalykų išplėstinėse programose. Tarpinių atsiskaitymų metu vertinamos studentų atliktos savarankiško darbo užduotys (referatai, rašto darbai, esė ir t.t.), originalūs probleminių situacijų sprendimai, kūrybiniai ir projektiniai darbai, naujausių informacijos šaltinių studijos.

33. Studentams demonstruojamos techninių priemonių taikymo galimybės, motyvuojama šiuolaikines technologijas taikyti praktinėje veikloje, praturtinama edukacinė aplinka. Su įvairiais mokslinio tiriamojo darbo aspektais studentai susipažįsta studijuodami *Pedagoginių tyrimų metodologiją*, rengdami *Pedagoginių studijų baigiamąjį ir Baigiamąjį darbą (projektą)*. Mokslo tiriamojo darbo įgūdžiai formuojami įvairių dalykų teorinės ir praktinės veiklos metu – analizuojant profesinę literatūrą, dokumentus, stebint, modeliuojant ir interpretuojant pedagogines situacijas, renkant, fiksuojant, sisteminant ir pateikiant duomenis, reflektuojant veiklos rezultatus, rašant praktinės veiklos ataskaitas, atliekant tiriamąją veiklą, rengiant pranešimus, dalyvaujant konferencijose. Studentai skatinami analizuoti naujausius informacijos šaltinius lietuvių ir užsienio kalba, naudotis informacinėmis technologijomis, ieškoti profesinės informacijos Lietuvos ir tarptautinėse duomenų bazėse, susipažinti su naujausiais pedagogikos mokslo pasiekimais, pedagoginių tyrimų metodais, reflektuoti ir sistemingai plėsti bendrąsias bei profesines kompetencijas.

34. MP studijų programoje ypač daug dėmesio skiriama praktiniam profesiniam pasirėngimui. Praktinius įgūdžius studentai tobulina pedagoginėje praktikoje, kuri atliekama bendrojo ugdymo mokyklose. Studentai turi galimybę pažinti skirtingas edukacines aplinkas, išbandyti skirtingus ugdymo modelius. Socialinių mokslų katedroje sukaupta praktinio rengimo patirtis sudarė galimybę parengti nuoseklią praktinio rengimo sistemą, kuri numato tokią praktikos rūšių seką: pažintinė, mokomosios I, II, III ir baigiamoji praktika. Taip sudaromos sąlygos studentui laipsniškai pereiti nuo pirmosios pažinties su muzikos pedagogo profesija prie tiesioginio savarankiško pedagoginio darbo. Studento vaidmuo praktikos metu keičiasi pagal tokią schemą: stebėtojas – pedagogo asistentas – dirbantis vadovaujant patyrusiam pedagogui – savarankiškai dirbantis (prižiūrint patyrusiam pedagogui). Alternatyviai pasirenkamo muzikos modulio praktikos vykdomos lopšeliuose-darželiuose, muzikiniuose kolektyvuose, bažnyčiose.

35. *Pažintinės* praktikos metu studentas susipažįsta su bendriausiais muzikos mokytojo profesijos bruožais, su bendrojo ugdymo mokyklos specifika, atmosfera, analizuoja mokinių ugdymo(si) sąlygas, įvertinant supančios aplinkos poveikį jų visapusiškam ugdymui(si). Praktikoje studentas stebi, analizuoja ir vertina muzikinę veiklą bei socialinę aplinką, mokinių raidos ir ugdymo(si) ypatumus, pedagogų ir ugdytinių veiklą, ugdymo procesą bei įstaigos bendruomenės sąveiką. Vadovaujant patyrusiam muzikos mokytojui, planuoja, projektuoja ir organizuoja muzikinį ugdymą, vesdamas muzikos pamokos epizodus. Stebint ir dalyvaujant mokyklos sociokultūrinėje veikloje, įgyjama neformaliojo mokinių muzikinio ugdymo patirtis. *Mokomosios pedagoginės (I, II, III)* praktikos skirtos įgyti veiklos modeliavimo, planavimo, organizavimo patirties. Šių praktikų metu organizuojamas muzikinis ugdymas 1-4 kl.; 5-8 kl.; 9-10 kl., taikant įvairias muzikinės veiklos formas. Vedamos atskiros muzikos pamokos dalys, bandomosios ir įskaitinės muzikos pamokos, mokomasi diferencijuoti muzikinę veiklą atsižvelgiant į įvairių poreikių ugdytinius. *Baigiamoji praktika* skirta studento savarankiško darbo įgūdžių formavimui, įvairių profesinių kompetencijų tobulinimui. Studijų metu įgytas teorines žinias studentai interpretuoja ir adaptuoja praktinėje veikloje, rengdami muzikinio ugdymo proceso planą, projektuodami mokiniams palankios ugdomosios aplinkos modelį, taikydami įvairias bendradarbiavimo su ugdytinio šeima formas.

36. Praktikų ir visų studijuojamų dalykų turinys orientuotas taip, kad per nustatytą laikotarpį sėkmingai būtų pasiekti visi numatyti studijų rezultatai. Praktikos užduotys rengiamos Kolegijos dėstytojams nuosekliai bendradarbiaujant su įstaigų pedagogais. Neretai praktikoms vadovaujantys ugdymo įstaigų pedagogai studentams skiria papildomų užduočių, atsižvelgdami į konkrečios įstaigos poreikius: studentai talkina organizuojant šventes, padeda parengti ugdymo priemones, rengia mokyklos bendruomenei koncertus, ir kt. Praktikos organizavimo klausimai, užduočių atlikimo kokybė analizuojama uždaruose ir viešuose praktikos aptarimuose, dalyvaujant praktikai vadovaujančiam dėstytojui ir praktikos vadovui įstaigoje.

¹⁵ Malcienė Z. *Meno dalykų studijos rengiant būsimus specialistus kolegijoje: edukacinių paradigų virsmo kontekstas (Edukologija)*. Daktaro disertacija, 2010.

37. Baigę studijas, MP studentai rengia profesinio bakalauro baigiamąjį darbą (projektą) (9 kreditai), kuris atskleidžia studento gebėjimą pasirinkti, išanalizuoti ir susisteminti informaciją, apibendrinti jo rezultatus bei reflektuoti asmeninę profesinę patirtį. Rengdami baigiamąjį darbą (projektą) studentai vadovaujasi baigiamojo darbo rengimą ir gynimą reglamentuojančiais Kolegijos dokumentais: Baigiamųjų darbų (projektų) rengimo ir gynimo tvarkos aprašu (Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos 2011-10-20 nutarimas Nr.V4-1, 2013-12-18 nutarimo Nr. V4-12 redakcija), Studijų rašto darbų įforminimo tvarka (Panevėžio kolegijos direktoriaus 2012-01-27 įsakymas Nr. V1-126.) Baigiamasis darbas (projektas) rašomas atsiskaičius už visus studijų programoje numatytus dalykus ir praktikas (išskyrus Baigiamąją). Baigiamasis darbas (projektas) apibendrina studijas muzikos pedagogikos studijų programoje ir įrodo studento kompetentingumą savarankiškai identifikuoti tyrimo problemą, išsikelti tyrimo klausimus ir į juos orientuoti teorinį ir empirinį tyrimą, vykdyti projektą. Baigiamojo darbo (projekto) plėtra susijusi su baigiamosios praktikos vieta. Darbo temą studentas gali rinktis pats arba ją pasiūlo studijų krypties dalykų dėstytojai. Studentai skatinami pasirinkti aktualias ir šiuolaikiškas baigiamųjų darbų temas, kurios svarstomos katedros posėdyje ir tvirtinamos katedros vedėjo potvarkiu. Baigiamojo darbo (projekto) tikslas – sudaryti sąlygas studentui parengti mokslinio tiriamojo arba projektinio pobūdžio kvalifikacinį studijų rezultatų vertinimo darbą, nagrinėjant tyrimo problemą teoriniu ir praktiniu aspektu. Baigiamieji darbai (projektai) turi atitikti formaliuosius reikalavimus. Baigiamojo darbo vertinimo kriterijai: tyrimo problemos aktualumas, aiškus tikslų ir uždavinių formavimas, išsami teorinė bei praktinė pasirinktos temos analizė, informacijos šaltinių pasirinkimo tikslingumas, įvairovė ir naujumas, galimybė pritaikyti tyrimo rezultatus praktinėje veikloje. Baigiamasis darbas (projektas) ginamas atviraime kvalifikavimo komisijos posėdyje. Darbus pažymiu įvertina baigiamųjų darbų vertinimo komisija, kurią sudaro komisijos pirmininkas (darbdavių atstovas) bei keturi nariai, tarp kurių paprastai būna studijų programos komiteto nariai, muzikos mokytojai praktikai. Vertinant ginamą bakalauro darbą (projektą) atsižvelgiama į recenzento nuomonę ir siūlomą vertinimą, darbo pristatymo kokybę per gynimą ir komisijos narių nuomonę apie parengtą profesinio bakalauro darbą (projektą). Kvalifikavimo komisija įvertina studento gebėjimą pademonstruoti įgytas profesines kompetencijas, jo pasiruošimą savarankiškam darbui ir priima sprendimą dėl profesinio bakalauro kvalifikacinio laipsnio ir pedagogo profesinės kvalifikacijos suteikimo.

38. **Privalumai.** *Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus, dalykai išdėstyti logiškai ir nuosekliai. Nuolat atnaujinamas studijų programos turinys.*

39. **Silpnybės.** *Dėl nedidelio auditorinio darbo valandų skaičiaus skiriamas individualiems praktiniams muzikos užsiėmimams studentams sudėtingiau pasiekti numatomus studijų rezultatus.*

40. **Tobulinimo veiksmai.** *Nuolatinis MP studijų programos sandaros peržiūrėjimas ir turinio atnaujinimas, atsižvelgiant į kintančius aplinkos poreikius.*

3. PERSONALAS

41. MP studijų programos vykdymui pasitelktas personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. MP studijų programoje Rokiškio filiale (toliau- filiale) 2014-09-01 dirbo 14 dėstytojų, iš jų 11 (78,6 proc.) nuolatinių dėstytojų ir 3 (21,4 proc.) kviestiniai dėstytojai, dirbantys Kolegijoje kaip nepagrindinėje darbovietėje. Dėstytojų kvalifikacija yra tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti (žr. 2 priedą). Visi programoje dirbantys dėstytojai (100 proc.) turi dėstomojo dalyko studijų krypties ne žemesnį kaip magistro (ar prilygintą magistrui) laipsnį, 2 dėstytojai turi mokslų daktaro laipsnį. Edukologijos mokslų daktaras dėsto studijų krypties dalykus. Pedagogai įdarbinami ir jų veikla vertinama vadovaujantis *Panevėžio kolegijos dėstytojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti organizavimo nuostatais*. 4 MP studijų programoje dirbantys dėstytojai (28,6 proc.) turi lektorių vardus, 2 docentai (14,3 proc.), 8 asistentai (57,1 proc.). Kviestiniai dėstytojai įdarbinami atsižvelgiant į programos poreikius. Didelę praktinę patirtį turintys pedagogai iš regiono ugdymo įstaigų kasmet kviečiami dalyvauti baigiamajame vertinime, vadovauti studentų praktikoms. MP studijų programos akademinio personalo struktūra 2014-2015 m. m. pagal amžiaus grupes pateikta 6 lentelėje.

6 lentelė Akademinio personalo struktūra pagal amžiaus grupes 2014-2015 m.m.

Užimamos pareigos	Dėstytojų skaičius	Iš jų, amžiaus grupėse metais				Vidutinis amžius metais
		30-39	40-49	50-59	60-69	
Docentai	2	-	1	1	-	48,5
Lektoriai	4	2	-	-	2	49
Asistentai	8	2	2	4	-	46,5
Iš viso	14	4	3	5	2	47,5
<i>Proc. nuo visų MP dėstytojų</i>		28,6%	21,4 %	35,7%	14,3 %	

42. Dėstytojų darbo krūvis, kuris sudaromas vadovaujantis Kolegijos *Dėstytojo metinio darbo krūvio sudarymo tvarkos aprašu*, susideda iš auditorinio darbo (darbas pagal semestro studijų tvarkaraštį, vadovavimas baigiamiesiems bei kursiniams darbams, studentų konsultavimas ir vertinimas), studentų savarankiško darbo organizavimo, nekontaktinio darbo (pasirengimas auditoriniam darbui, metodinės medžiagos rengimas bei atnaujinimas, darbas tobulinant studijų programą ir pan.) bei kitos akademinės veiklos (metodinė, mokslo taikomoji ar/ir meninė veikla, kvalifikacijos tobulinimas, projektinė ir organizacinė veikla) valandų. 2014-09-01 dėstytojo vieno etato metinis valandų skaičius sudarė 1440 val., iš kurių auditoriniam darbui docentui skiriama 53,5 proc., lektoriui – 57,7 proc., asistentui – 59,4 proc. valandų. Laisvu nuo paskaitų metu dėstytojai pagal iš anksto sudarytus grafikus konsultuoja studentus, dalyvauja mokslinėje ir/ar meninėje veikloje. Kiekvienas dėstytojas už akademinės veiklos rezultatus atsiskaito kiekvienų mokslo metų pabaigoje katedros posėdyje. 2014-2015 m. m. MP studijų programoje dirbančių nuolatinių dėstytojų vidutinis darbo krūvis Kolegijoje sudarė 532 kontaktinio (auditorinio) darbo valandos arba 0,62 etato. MP studijų programoje vienam nuolatiniam dėstytojui vidutiniškai teko 198 kontaktinio darbo valandos arba 0,23 etato.

43. Dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. 2014-09-01 dvejose MP studijų programos akademinėse grupėse studijavo 16 studentų. Šioms grupėms pagal studijų planą skirtos 2151 auditorinio darbo valandas, kas sudaro 2,5 lektoriaus etato. Vienam dėstytojo etatui vidutiniškai tenka apie 6,4 studento. Baigiamiesiems darbams (projektams) vadovauja pedagoginio-praktinio darbo patirtį turintys lektoriai ir docentai, dėstantys studijų krypties dalykus. Baigiamuosius darbus (projektus) rengiančių studentų ir jų vadovų skaičiaus santykis racionalus, vienam dėstytojui tenka ne daugiau kaip 3 baigiamieji darbai per mokslo metus. Studijas aptarnaujančio personalo skaičius programai vykdyti yra pakankamas, visi dėstytojai ir studentai turi galimybę esant reikalui pasinaudoti jo pagalba. Rokiškio filiale dirba sekretorė, studentų praktiką koordinuoja praktinio mokymo vadovas, kompiuterių priežiūrą vykdo Kolegijos tinklų administratorius ir kompiuterių technikas.

44. Per vertinamąjį laikotarpį vykusį neryški programoje dirbančių dėstytojų kaita turėjo neįdomią teigiamą įtaką MP studijų programai. Nuo 2010 m. pedagogikos ir tyrimų metodologijos dalykus dėsto edukologijos mokslų daktaras.

45. Beveik visi MP studijų programos dėstytojai turi didelę pedagoginės veiklos patirtį (vidurkis 21,8 m.), dauguma dirba Kolegijoje nuo pat jos įkūrimo. Dėstytojai yra atviri pokyčiams, rūpinasi savo kvalifikacijos tobulinimu, kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą vykdydami studentų apklausas, kurių rezultatų analizė padeda siekti pedagoginio meistriškumo. Per vertinamąjį laikotarpį programoje dirbantys dėstytojai parengė ir išleido spausdintų ir elektroninių leidinių, iš jų paminėtini A Gudgalienės „Kultūros darbuotojų vadybos įgūdžiai ir jų ugdymas“, „Kultūros verslumo kompetencijos ir jų ugdymas“ (2011); J.Zabulio „Chorinių kūrybinių aranžavimų pratybų sąsiuvinis“ (2012); „Tremtinių dainos“ (2013); Z. Malcienės ir kt. „Užsienio kompozitorių ansambliai keturioms ir šešioms rankoms“ (2014) Bulovienės D., Altono P. „Lietuvos pakraštys“ (2014) ir kt.

46. Dauguma studijų programos dėstytojų (71,4 proc.) turi praktinės veiklos patirties atitinkančios dėstomą dalyką, kuri dalies dėstytojų yra įgyta ar atnaujinta ne anksčiau kaip prieš penkerius metus. Taip įgyvendinamas teorijos ir praktikos ryšys, siekiama neatitrūkti nuo ugdymo aktualijų.

47. Dėstytojai pagal galimybes dalyvauja mokslo taikomojoje veikloje. Dalis Kolegijoje vykdomų mokslo taikomųjų tyrimų susiję su MP studijų programa. Katedros dėstytojai dalyvauja užsakomuosiuose tyrimuose, iš kurių paminėtini viešosios gyventojų nuomonės tyrimas apie Pasvalio, Biržų, Panevėžio bei Rokiškio rajonų bendruomenių kultūrinės veiklos organizavimą (2012) bei Rokiškio mokyklos-darželio „Ažuoliukas“ užsakymu atliktas tyrimas *Saugios aplinkos mokiniui (vaikui) užtikrinimas* (2013). Užsakomųjų tyrimų dėka palaikomi glaudesni ryšiai su visuomene, socialiniais partneriais, ugdomos juose dalyvaujančių dėstytojų ir studentų kompetencijos, o gautos lėšos panaudojamos katedros materialinės bazės turtinimui.

48. Programoje dirbančių dėstytojų atlikti vidiniai Kolegijos bei katedros tyrimai *Kolegijos meno studijų programų vertinimas: šiuolaikiškumo aspektas* (2010); *Psichologinio klimato, mokomųjų dalykų turinio ir mokymo metodų sąsajos* (2010); *Panevėžio kolegijos Rokiškio filialo studentų skaitomumas* (2010); *Studijų krypties dalykų ir praktikos sąsajos* (2012) ir kt. padeda siekti geresnės studijų kokybės, laiku spręsti studijų procese išskylančias problemas. Pvz., gerinant studentų baigiamųjų darbų kokybę organizuotas praktinis seminaras Kolegijos dėstytojams *Profesinio bakalauro baigiamųjų darbų validumo ir patikimumo vertinimas* (2013), kurio metu pristatyti tyrimo rezultatai. Apibendrintus tyrimų rezultatus dėstytojai naudoja paskaitose, skaito pranešimus mokslinėse konferencijose, skelbia publikacijas periodiniuose bei mokslo populiarinimo leidiniuose. 11 MP studijų programoje dirbančių dėstytojų 2010-2014 m. yra publikavę

straipsnius įvairiuose leidiniuose, 9 iš jų - Kolegijos periodiniame leidinyje¹⁶, leidžiamame nuo 2008 m. Pažymėtina, kad šios programos vienas dėstytojas yra šio mokslo leidinio redkolegijos pirmininkas.

49. Didelę pedagoginio bei praktinio darbo patirtį turintys programos dėstytojai vykdo ekspertinę veiklą, aktyviai reiškiasi įvairiose profesinės bei visuomeninės veiklos srityse: dr. Z. Malcienės, J. Zabulis dalyvauja LAMA organizuojant stojamuosius egzaminus bei vertinant būsimų pedagogų motyvaciją. 2012 m dr. Z. Malcienė buvo darbo grupės narė atliekant Rokiškio rajono viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtros sektorinę studiją. 2014 m. R. Plėtaitė-Junokienė, S. Juškienė, R. Cegelskaitė-Spaičienė ir kt. parengė ir įgyvendina projektą vietos bendruomenėje „Verslios kaimo bendruomenės – verslus Rokiškio rajonas“, (Nr. LEADER-13-ROKIŠKIS-04-011).

50. Programos dėstytojai dalyvauja švietėjiškoje veikloje skaitydami paskaitas, teikdami konsultacijas kitų institucijų darbuotojams, organizuodami autorinius seminarus, praktinius mokymus. Vertinamuoju laikotarpiu 8 programos dėstytojai (57 proc.) parengė ir organizavo per 10 autorinių seminarų, paskaitų, mokymų, iš kurių paminėtini seminarai miesto ir rajono pedagogams: *Renginių organizavimo metodika ir ypatumai* (D. Bulovienė); *Specialiosios pedagogikos ir psichologijos kursų programa, Bendravimo su vaikais tobulinimas* (I. Zabulienė); retorikos ir viešojo kalbėjimo, etiketo seminarai (S. Juškienė); *Vyresnių kaip 45 metai žmonių kompiuterinio raštingumo ugdymas* (S. Grigaliūnienė); *Asmenybės psichologija* (dr. A. Malkevičiūtė). 2010-2014 m. dauguma dėstytojų vedė mokymus 2006 m. filiale įkurtame trečiojo amžiaus universitete (TAU).

51. Ryški MP studijų programos dėstytojų meninė, organizacinė bei projektinė veikla ne tik Kolegijoje, bet ir Rokiškio regione. Per analizuojamą laikotarpį filialo dėstytojų iniciatyva organizuoti: tarptautinis projektas „Kultūrinis bendradarbiavimas Lietuvos ir Latvijos pasienyje“ (2011); muzikinis-educacinis projektas su Lietuvos edukologijos universiteto muzikos katedra „Muzika Lietuvos dvaruose“ (2013), į kuriuos aktyviai įsitraukė MP studentai. Kolegiją garsina filialo dėstytojų iniciatyva Rokiškyje vykstantys tradiciniai tarptautiniai vargonų muzikos festivaliai, skirti čekų muzikai, pedagogui, vargonininkui Rudolfui Lymanui atminti, tęstinė tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „Dvasingumo ugdymas aukštojoje mokykloje“ (2012; 2013). 2010-2014 vyko respublikinės mokslinės-praktinės konferencijos „Etnokultūrinė edukacija: poreikio, galimybių ir patirties analizė“ (2010); „Moters vaidmuo visuomenėje: mokslinės išvalgos ir praktika“ (2013); forumas „Daugiakalbystė – būtinybė ar prabanga“ (2011); seminaras „Artikuliacija ir agogika skirtingų epochų muzikoje“ (2014). Pažymėtinas aktyvus dėstytojų ir studentų dalyvavimas Rokiškio regiono renginiuose: „Gatvės muzikos diena“ (2010-2014); kultūriniame edukacijos projekte „Ateik ir tu-kursime kartu“ Rokiškio krašto muziejuje (2012); Šv. Cecilijos diena skirtuose renginiuose Utenos rajone ir Rokiškyje (2013) ir kt. Tradiciniais tampa MP studentų ir dėstytojų organizuojamos Adventinės popietės Kolegijos ir Rokiškio bendruomenei.

52. Praktinio mokymo vadovo ir praktikai vadovaujančių dėstytojų profesinė veikla atitinka praktikos pobūdžiui. Katedros praktinio mokymo vadovė M. Tonkuvienė turi ilgametę pedagoginio bei vadybinio darbo patirtį, studentų praktiniam mokymui Kolegijoje vadovauja nuo 2002 m., dalyvauja rengiant Kolegijos praktinio mokymo dokumentus. Ji nuolat kelia savo kvalifikaciją, pati organizuoja seminarus, apskrito stalo diskusijas studentams, praktikų vadovams, atlieka vidinius praktinio mokymo kokybės tyrimus, skaito pranešimus praktinio rengimo klausimais. Rokiškio filiale MP studentų praktikas kuruoja asistentė S. Butėnienė, praktikoms vadovauja dėstytojai, turintys praktinio pedagoginio darbo patirties švietimo įstaigose. Pedagoginei praktikai vadovaujantys dėstytojai glaudžiai bendradarbiauja su ugdymo įstaigų pedagogais – praktikais, teikiančiais metodinę pagalbą praktiką atliekantiems studentams.

53. Visi programos dėstytojai yra pakankamos kvalifikacijos, kurią sistemingai gilina ir atnaujinama (žr. 3 priedą). Pedagogų profesiniam tobulėjimui Kolegijoje sudarytos palankios sąlygos. *Panevėžio kolegijos dėstytojų ir tyrėjų kvalifikacijos tobulinimo programoje 2012-2014 m.* yra numatytos tokios prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo kryptys: dalykinės kompetencijos ir studijų krypties naujovės, mokslo taikomosios veiklos ir studijų integracija, *Erasmus* mainų programa, praktinės veiklos stažuotės įstaigose, įmonėse, organizacijose. Kvalifikacijos tobulinimo formos: kursai, seminarai, stažuotės, kiti renginiai, individualus tobulinimas, doktorantūros ir magistro studijos, visuomeninė dalykinė veikla. Dėstytojų kvalifikacijos tobulinimas – vienas iš privalomų akademinės veiklos vertinimo kriterijų. Dėstytojų akademinė veikla Kolegijoje yra vertinama kas 5 m. (katedroje – kasmet), kas padeda užtikrinti tobulėjimo sistemumą. Dėstytojai kasmet, atsiskaitydami už mokslo metų veiklą, katedros posėdyje pateikia ateinančių metų kvalifikacijos tobulinimo planą katedros vedėjas rengia dėstytojų ateinančių metų kvalifikacijos tobulinimo planą, atsižvelgdamas į dėstytojų asmeninius planus bei Kolegijos kvalifikacijos tobulinimo prioritetus. 2011-2014 m. m. Kolegijoje organizuoti seminarai *Dėstytojų didaktinės*

¹⁶ *Taikomieji tyrimai studijose ir praktikoje*. Panevėžio kolegija, 2008-2014. ISSN 2029-1280.

kompetencijos plėtojimas: nuo akademinų žinių perteikimo link kompetencijų ugdymo (42 val.), Internetiniai socialinių mokslų resursai ir mokslinės informacijos duomenų bazės, Kompetencijomis grįstos studijų programos modeliavimas; Projektas kaip studijų rezultatų baigiamasis vertinimas; Informacijos vizualizacija, Studijų programų rengimas ir atnaujinimas kolegijoje, Kolegijos studentų savarankiško mokymosi organizavimas ir įtraukimas į mokslo taikomąją veiklą, Mokslo taikomųjų tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbų organizavimas kolegijoje. ir kt., kuriuose dalyvavo ir dauguma MP studijų programos dėstytojų. Pastaraisiais metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas anglų kalbos įgūdžių tobulinimui (2013 m. anglų k. kursuose dalyvavo 2 MP dėstytojai). Pažymėtina, kad visiems dėstytojams sudaromos vienodos ir tinkamos sąlygos profesiniam tobulėjimui formaliu ir neformaliu būdu. Apmokėjimas darbuotojams, išvykstantiems į kvalifikacijos kėlimo renginius, vykdomas remiantis *Kolegijos darbuotojų vykimo į tarnybines komandiruotes tvarka*.

54. MP studijų programoje dirbančių dėstytojų patirties bei profesinio tobulėjimo analizė rodo, kad personalas yra tinkamas ir pakankamas studijų tikslams įgyvendinti. 2010-2014 m. visi programoje dirbantys dėstytojai tobulino bendrąsias ir profesines kompetencijas įvairiuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, kurių bendra apimtis – 2339 val. (vidutiniškai vienam nuolatiniam dėstytojui tenka 212 val.). Dažniausiai naudojami dėstytojų profesinio tobulėjimo būdai: seminarai, kursai, stažuotės bei tęstiniai mokymai, kurių tematika atitinka dėstomus dalykus bei mokslinių interesų kryptis. Tobulindami pedagogines – psichologines kompetencijas dėstytojai išklaušė vidutiniškai 40 val. vienam nuolatiniam dėstytojui; bendrąsias kompetencijas – vidutiniškai 107 val.; dalykines – vidutiniškai 67 val.

55. 2010-2013 m. dalis dėstytojų tobulino savo kompetencijas projektų mokymuose, iš jų paminėtini projektai *Kolegijų dėstytojų bendrųjų ir specialiųjų gebėjimų, grįstų mokymo(si) inovacijomis tobulinimas stažuotėse* (VP1-2.2-ŠMM-07-K-01-020), *Kolegijos dėstytojų tarpkultūrinės kompetencijos, apimančios dėstytojų bendruosius ir specialiuosius gebėjimus, ugdymas/is ir jų plėtotė siekiant veiksmingo Lietuvos kolegijų studijų tarptautinimo* (VP1-2.2.-ŠMM-07-K-01-058), *Vidinės studijų kokybės vadybos sistemos Panevėžio kolegijoje tobulinimas* (VP1-2.1.-ŠMM-04-K-02-014) ir t.t. Kvalifikacijos tobulinimo renginiuose išgirstas naujoves dėstytojai perteikia kolegoms, skleidžia Kolegijos ir miesto bendruomenei vesdami seminarus bei teikdami konsultacijas, o įsisavintas žinias, įgytus gebėjimus bei įgūdžius pritaiko praktinėje pedagoginėje veikloje. Antra vertus, nuolat besimokantis dėstytojas – sektinas pavyzdys studentui.

56. Dauguma programoje dirbančių dėstytojų turi tarptautinio bendradarbiavimo patirties, įgytos dalyvaujant įvairiuose tarptautiniuose renginiuose. 2010-2014 m. pusė programos dėstytojų (50 proc.) dalyvavo su pranešimais tarptautinėse konferencijose. Ypač teigiamą įtaką profesiniam dėstytojų tobulėjimui turi dalyvavimas stažuotėse, konferencijose, seminaruose užsienyje. 2010-2014 m. 7 MP dėstytojai (50 proc.) kėlė savo kvalifikaciją užsienyje. Nors pastaraisiais metais ženkliai išaugo programos dėstytojų, dalyvaujančių įvairiose tarptautinėse programose skaičius, kvalifikacijos tobulinimas pagal *Erasmus* mainų programą lieka prioritetine sritimi (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Akademinio personalo tarptautinis mobilumas

Mokslometai	Skaičius	Proc. nuo visų MP dėstytojų	Institucija, šalis (dėstytojų skaičius)
2014/2015	4	28,6	<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Palacky universitete, Olomouc, Čekija (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Nord-Trondelag universitete HINT, Norvegija (1)
			Projekto „Specialiųjų poreikių asmenų ugdymas“ mokomasis vizitas Lenkijoje (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Talino technologijų universitete, bendradarbiavimo vizitas Talino teatro ir muzikos akademijoje, Estija (1)
2013/2014	3	21,4	Projektas „Kultūrinis bendradarbiavimas Latvijos ir Lietuvos pasienyje“ viziras Oželnikų meno ir kultūros centras, Latvija, 2013-02-26 (2)
			Dėstytojo (1) ir studentų koncertinis vizitas Rygos lietuvių vidurinėje mokykloje
2012/2013	2	14,3	Projekto stažuotė Vakarų Makedonijos edukologijos institute, Graikija (1)
			Dėstytojo vizitas Europarlamente Briuselyje (1)
2011/2012	4	28,6	Projekto stažuotė, Coruna universitete, Ispanija, (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Tarptautinėje Baltijos akademijoje, Latvija (2)
			Tarptautinė mokslinė praktinė konferencija „Komunikacijos technologijų taikymas, formuojant ryšius su verslo grupėmis, vietinis marketingas ir turizmas“ Latvija, Daugpilis.(1)
2010/2011	2	14,3	<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Lenkija, Wloclaveko aukštojoje mokykloje (1)
			Projekto stažuotė Antverpeno universitete, Belgija (2)

57. **Privalumai.** *Kompetentingi, didelę pedagoginės veiklos patirtį turintys dėstytojai, aktyviai tobulinantys savo kvalifikaciją, dalyvaujantys meninėje, mokslo taikomojoje bei projektinėje veikloje.*

58. **Silpnybės.** *Tobulintinas dėstytojų gebėjimas komunikuoti anglų kalba. Skatintinas dėstytojų dalyvavimas Erasmus mainų programoje.*

59. **Tobulinimo veiksmai.** *Savarankiškas ir Kolegijos organizuotas dėstytojų anglų kalbos tobulinimas.*

4. MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

60. MP studijų programos vykdymui Rokiškio filiale skirta 944,69 m², bendro ploto. Šiuo metu studijų procesas vykdomas pastate, esančiame Laisvės gatvėje Nr.13, kurio bendras plotas – 756,85 m², mokymo patalpų plotas 348,9 m². Filiale yra įrengta ir sutvarkyta 10 studijoms skirtų kabinetų, aktų salė, biblioteka. Bendrųjų koleginių studijų ir studijų krypties dalykų dėstymui skirtos 3 auditorijos, kuriose yra 20-30 darbo vietų, 6 muzikinio rengimo auditorijos, biblioteka-kompiuterių klasė, kur vyksta ir informacinių technologijų paskaitos bei visą dieną gali studentai dirbti savarankiškai. Tai pat yra kabinetas praktinio mokymo vadovui, pasitarimų kambarys. Meninių renginių, koncertų, konkursų bei projektų organizavimui skirta 70 vietų vargonų salė, kurioje yra stacionarūs vargonai bei fortepijonas. Auditorijų pilnai pakanka studijų proceso organizavimui. Studijoms skirtos patalpos atitinka higienos normų, darbo ir priešgaisrinės saugos reikalavimus. Kolegijos saugos tarnyba du kartus per metus vykdo patalpų atitikimo higienos normų, darbo ir priešgaisrinės saugos reikalavimams patikrinimą, todėl studijų procesas vykdomas saugiai, laikantis minėtų reikalavimų.

61. Rokiškio filialo biblioteka, kurios paslaugomis gali naudotis visi kolegijos studentai, dėstytojai, kiti bendruomenės nariai, turi mecenato dr. A. Trumpos vardą. Bibliotekos plotas - 63,89 m², ji talpina per 11529 vnt. knygų (iš jų per 3977 vadovėlių, leidinių užsienio kalba). Leidiniais apsirūpinama iš įvairių šaltinių: biudžeto, ne biudžeto lėšų, nemažai leidinių gaunama paramos būdu. Nuolatiniai paramos teikėjai yra Vokietijos Ambasada, JAV „Tautos fondas“, daug leidinių gauta iš JAV Rotary klubo „Brolis-broliai“, iš Lietuvos universitetų, iš privačių asmenų. Šiuo metu filialo bibliotekos skaitykloje yra 22 darbo vietos studentams, iš jų 14 – kompiuterizuotos. 2013-2014 m. biblioteka - skaitykla buvo išplėsta ir modernizuota, joje teikiamos spausdinimo, skenavimo paslaugos, yra kopijavimo aparatas. Visos Kolegijos bibliotekos, tarp jų ir filialo biblioteka, yra vertinamos palankiai: 66 proc. studentų¹⁷ ir 67,8 proc. dėstytojų¹⁸ mano, kad bibliotekos yra gerai įrengtos; 51,6 proc. studentų ir 67,8 proc. darbuotojų nuomone, bibliotekose įrengta pakankamai kompiuterizuotų darbo vietų. Rokiškio filialo bibliotekos dirbo laikas nuo 8.00 val. iki 16.00 val. Tai tenkina studentų poreikius. A.Trumpos vardo biblioteka yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis su Rokiškio savivaldybės J. Keliuočio viešąja biblioteka, Švietimo tarnybos biblioteka, kurių fondais naudojami studentai ir dėstytojai, taip pat prisidedami ir organizuojant bendrus kultūrinius.

62. Dalykų studijoms naudojama kompiuterinė ir programinė įranga. Įrangos, reikalingos studijų procesui aprūpinti ir kompiuterizuotoms studentų savarankiško darbo vietoms sukurti, aprūpinimu, atnaujinimu bei priežiūra rūpinasi Informacinių technologijų centras. Kolegijos kompiuterių tinkle yra 300 kompiuterių, Rokiškio filiale yra 32 kompiuteriai, 19 iš jų skirta mokymo tikslams.

63. Vieningame Kolegijos kompiuterių tinkle naudojama programinė įranga: Windows šeimos operacinės sistemos, Microsoft Office paketai, studentų patogumui naudojamosi Google Apps Drive paslaugomis, kurių dėka jie gauna iki 30 GB vietos pašto ir failų saugojimui. Kompiuterinė technika ir programinė įranga sparčiai sensta, todėl Kolegijoje kasmet planuojamos lėšos jai atnaujinti. 2007-2011 m. techninės ir programinės įrangos Kolegijoje įsigyta už 598,0 tūkst. litų, t.y. informacinei technologijų įrangai atnaujinti vienam studentui vidutiniškai skirta 57,7 litų per metus¹⁹. Išplėtotą virtualioji mokymosi aplinka MOODLE, turinti 2100 vartotojų, 2012 m. perkelta į naują fizinį serverį. 2011 m. įdiegta „Windows Live@edu“ sistema – Microsoft nemokamos programos ir paslaugos, skirtos kolegijos studentams ir darbuotojams bendravimui ir darbui tinkle. Kolegijos vidinis tinklas į pasaulinį tinklą jungiasi per LITNET organizaciją 100 Mbps greičiu.

64. Auditorijos yra aprūpinamos studijų vizualizacijos įranga ir studijų krypties dalykų dėstymui reikalinga įranga bei instrumentais. Trijose auditorijose įrengtos multimedijos. Filialas turi 2 nešiojamus kompiuterius, vaizdo grotuvą „Sony RX50“, „Sharp VC-A50“, DVD grotuvą „Sony- Smartengine“,

¹⁷ Panevėžio kolegijos studentų pasitenkinimo gaunamomis paslaugomis tyrimas. Sociologinių tyrimų įmonė UAB „Eurotela“, 2011.

¹⁸ Panevėžio valstybinės kolegijos darbuotojų apklausa. Sociologinių tyrimų įmonė UAB „Eurotela“, 2011.

¹⁹ Panevėžio kolegijos savianalizės suvestinė. Panevėžys, 2012.

televizorių, 5 grotuvus (PHILIPS MP3, T-BASS, Samsung M30G,) magnetolą „PHILIPS, diktofoną, fotoaparata, skenerį, daugiafunkcinį kopijavimo aparatą, 5 spausdintuvus, filmavimo kamera. Studijų krypties dalykų dėstymui naudojama: elektrinis muzikos instrumentas „Casio“ (Casiotore MT-820), elektriniai vargonėliai „YAMAHA“, mikrofonas „Shure“ PG58, 7 pianinai, rojalis „Estonia“, 11 akordeonų, liaudies instrumentai: 6 kanklės, 10 lumzdelių, skudučiai, armonikos, švilpynės), plastikinės dūdelės, įvairūs ritminiai toniniai instrumentai. Filialas didžiuojasi Antano Šauklio 1992 m. pagamintais ir pastatytais stacionariniais vargonais (2-jų monualų, su pedalais, 9 registru), kompiuteriniais vargonais „AHLBORN“, kuriuos dovanojo partneriai iš Vokietijos. Metodiniuose, studentų konsultavimui skirtuose kabinetuose yra kompiuteriai, kaupiama dalykinė, metodinė literatūra, muzikos įrašai, dalijamoji medžiaga, vaizdinės mokymo priemonės, tarp kurių paminėtini muzikos įrašai – apie 150 kompaktinių diskų, kuriuose įvairių autorių, atlikėjų, skirtingų žanrų ir stilių kūriniai, apie 130 magnetofoninių juostų, 1578 vinilinių plokštelių, apie 50 kasečių. Šie unikalūs įrašai pradkami skaitmeninti. Rokiškio filialo materialinė bazė, kuri nuolat atnaujinama, atsižvelgiant į studijų proceso organizavimą pagal vykdomas studijų programas, yra pakankama. Rokiškio filialas yra pasirašęs sutartis su Rokiškio krašto muziejumi, Rokiškio kultūros centru, Rokiškio J. Tubelio progimnazija, Rokiškio J. Tumo-Vaižganto gimnazija, todėl esant reikalui gali naudotis šių institucijų materialine baze bei ištekliais.

65. Ugdymo įstaigos, kuriose atliekama praktika, yra tinkamos ir jų pakanka (žr. 8 lentelę). Programoje numatyta studentų profesinės veiklos praktika užtikrina sąsajas tarp akademinų žinių ir realios darbo aplinkos, sudaro sąlygas integruoti teorines ir praktines žinias bei įgyti profesinių žinių ir gebėjimų. MP studijų programos studentams praktikos vietos parenkamos vadovaujantis principais: įstaigos darbo vietų atitikimas studijų programos rezultatams; tinkama profesinė kompetentingų įstaigos darbuotojų – praktikos vadovų kvalifikacija ir darbo su studentais patirtis. Vadovaujantis minėtais principais, tarp Kolegijos, įstaigos ir studento sudaroma trišalė sutartis dėl studentų praktikos atlikimo. Dėl MP studentų praktikos organizavimo 2013-2014 m.m. pasirašyta 30 trišalių sutarčių. Kolegija yra pasirašiusi 18 bendradarbiavimo sutarčių su bendrojo ugdymo įstaigomis²⁰. Visi MP studentai praktiką gali atlikti nustatytu laiku pagal sudarytą ir mokslo metų pradžioje patvirtintą studijų grafiką, pasirinkdami praktikos vietas iš Kolegijos pateikto sąrašo. Studentams suteikiama galimybė ir savarankiškai pasirinkti ugdymo įstaigą pagal gyvenamąją arba darbo vietą. 2014 m. Socialinių mokslų katedroje atliktas praktikų savianalizės tyrimas parodė, kad visi MP absolventai visiškai sutinka, jog jiems buvo sudarytos sąlygos pasirinkti praktikos vietas²¹.

8 lentelė. MP studijų programos praktikos vietų pasiūla 2013-2014 m.m.

<i>Praktikos pavadinimas</i>	<i>Praktikos vieta</i>	<i>Studentų sk. (grupė)</i>
Mokomoji pedagoginė praktika	Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla, Rokiškio r. Pandėlio gimnazija, Utenos Vyturių progimnazija, Kupiškio P. Matulionio progimnazija, Panevėžio „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla, Kupiškio r. Salamiesčio pagrindinė mokykla, Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos Palėvenėlės skyrius.	8 (MP-11)
<i>Pasirenkamo muzikos modulio praktika:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Vargonavimo įgūdžių ugdymas • Vadovavimas liaudies muzikos kolektyvams • Akompanavimas muzikos kolektyvams 	Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčia, Rokiškio Šv. evangelisto Mato bažnyčia, Utenos Kristaus Žengimo ir Dangų bažnyčia, Kupiškio kultūros centras, Panevėžio r. Ramygalos kultūros centras, Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla.	8 (MP-11)
Baigiamoji praktika	Biržų r. Papilio pagrindinė mokykla, Rokiškio r. Pandėlio gimnazija, Utenos Vyturių progimnazija, Kupiškio P. Matulionio progimnazija, Panevėžio „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla, Kupiškio r. Salamiesčio pagrindinė mokykla, Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos Palėvenėlės skyrius.	8 (MP-11)
Pažintinė praktika	Utenos r. Daugailių pagrindinė mokykla, Rokiškio r. Panemunėlio pagrindinė mokykla, Kupiškio r. Salamiesčio pagrindinė mokykla, Rokiškio r. Pandėlio gimnazija, Rokiškio r. Juodupės gimnazija.	6 (MP-13)

²⁰ <http://www.panko.lt/kontaktai/partneriai/958-bendrojo-ugdymo-istaigos.html>

²¹ *Praktikų savianalizės tyrimas*. Socialinių mokslų katedra, 2014.

66. Metodiniai ištekliai tinkami, iš dalies tenkina studentų poreikius. Kolegijos bibliotekoje sukomplektuotas per 83 000 fizinių vienetų ir per 53 000 pavadinimų leidinių fondas. Iš jų per 80 000 fizinių vienetų ir per 52 000 pavadinimų knygų ir serialinių leidinių, per 500 fizinių vienetų elektroninių dokumentų. Filialo biblioteka prenumeruoja per 60 fizinių vienetų, per 52 pavadinimų periodinių leidinių lietuvių ir užsienio kalbomis, joje sukomplektuotas per 11529 fizinių vienetų pavadinimų leidinių fondas, iš jų – spausdintinų 2171 natų, apie 500 – muzikinės literatūros leidinių. Knygos yra lietuvių, anglų, rusų, vokiečių, prancūzų kalbomis. Filialo biblioteka prenumeruoja 5 pavadinimų periodinių leidinių, tame tarpe žurnalus: *Pedagogika*, *Kultūros barai*. Apklausa²² parodė, kad 22,2 proc. absolventų aprūpinimą mokomąja literatūra ir kitais informacijos šaltiniais vertina labai gerai, 66,7 proc. gerai.

67. Kolegijos bibliotekos darbas yra visiškai kompiuterizuotas. Bibliotekoje įdiegta integrali bibliotekinė informacinė sistema ALEPH. Studentai gali rasti ir pasiimti naudoti studijų metams, semestriui arba trumpesniam laikotarpiui pagrindinius vadovėlius bei kitą literatūrą. Leidinius, kurių bibliotekoje yra tik vienas egzempliorius, taip pat žodynus, enciklopedijas, periodinius leidinius, dienraščius skaitytojai gali rasti skaityklose. Siekiant kompensuoti kai kurių vadovėlių ir mokomųjų knygų stygių bibliotekos abonementuose vykdoma lanksti studentų aprūpinimo knygomis politika: savaitgaliams, švenčių dienoms į namus išduodamos ir skaityklos knygos. Apie leidinio išdavimo sąlygas studentai gali sužinoti elektroniniame kolegijų bibliotekos kataloge (<http://college.library.lt>).

68. Siekiant gerinti studentų aprūpinimą vadovėliais ir mokomosiomis knygomis nuo 2011 m. pradėti prenumeruoti VGTU ir MRU elektroninių knygų rinkiniai. Iš viso šiai dienai prenumeruojama 123 vnt. socialinių, technologijų, gamtos ir humanitarinių mokslų krypties knygų. Biblioteka prenumeruoja šias duomenų bazes: *EBSCO Publishing*; *Taylor&Francis Online Library*; *Emerald Management Journals Collection*, Lietuvos respublikos norminių teisės aktų duomenų bazę LITLEX_INTERNET. Prie EBSCO Publishing duomenų bazės ir VGTU e-knygų lentynos bibliotekoje galima gauti prieigą iš namų. MRU elektroninės knygos nuo 2013 m. tapo laisvai prieinamos visiems skaitytojams. Tačiau 2012 m. padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 atliktas tyrimas parodė, kad tik 23 proc. apklaustų studentų naudojami Kolegijos prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

69. Nuo 2009 m. bibliotekos tinklaraštyje pradėti skelbti elektroniniai leidiniai – dėstytojų parengtos mokymo/si priemonės (<http://blog.panko.lt/biblioteka/destytoju-darbai/>), nuo 2014 m. – kolegijoje išleistos elektroninės knygos (<http://eknygos.panko.lt/>). Didelė dalis elektroninių leidinių prieinami studentams virtualiojoje mokymosi aplinkoje MOODLE. 80 proc. MP studijų programoje dirbančių dėstytojų yra parengę savo dėstomų dalykų medžiagą virtualiojoje aplinkoje. Kiekvienas dėstytojas, patalpines studijoms reikalingą medžiagą MOODLE aplinkoje, semestro pradžioje nurodo prieigą prie intraneto, kad studentai galėtų naudotis leidiniais nuotoliniu būdu.

70. **Privalumai.** *Atnaujintos auditorijos iš esmės aprūpintos reikalingiausia technine ir programine įranga. Platus praktikos vietų pasirinkimas ir jų atitikimas studijų programos reikalavimams. Padaryta pažanga informacinių technologijų naudojime.*

71. **Silpnybės.** *Stinga muzikos įrašų, natų bei šiuolaikinių tarptautinių muzikos leidinių. Dėl nepakankamo dėstytojų ir studentų anglų kalbos mokėjimo lygio. nepilnai panaudojamos prenumeruojamų elektroninių duomenų bazių teikiamos galimybės.*

72. **Tobulinimo veiksmai.** *Materialinės bazės praturtinimas muzikos leidiniais. Dėstytojų skatinimas rengti ir atnaujinti metodines mokymo(si) priemones.*

5. STUDIJŲ EIGA IR JOS VERTINIMAS

73. Priėmimo studijuoti į MP studijų programą reikalavimai yra pagrįsti, juos reglamentuoja *Panevėžio kolegijos studentų priėmimo taisyklės*. Nuo 2009 m. Kolegija dalyvauja bendrajame priėmime į Lietuvos aukštąsias mokyklas ir vadovaujasi šio priėmimo bendrosiomis nuostatomis. Konkursinio balo sandarą nustato Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija (toliau - LAMA), vykdanči bendrąjį priėmimą į aukštąsias mokyklas. Pagal 2014 m. priėmimo taisyklės stojančiųjų MP studijų programą konkursinį balą sudarė stojamasis egzaminas, lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminų vertinimas ir užsienio kalbos /istorijos/ geografijos/matematikos/informacinių technologijų brandos egzaminų ar metinis pažymys, padauginėti iš atitinkamų svertinių koeficientų.

74. Visi stojantieji į Muzikos pedagogikos studijų programas laiko stojamąjį egzaminą. Papildomi kriterijai yra taikomi norintiems studijuoti pedagoginių studijų programų valstybės

²² *Studijų kokybės vertinimas absolventų požiūriu*. Panevėžio kolegija, 2012.

finansuojamose vietose – jie privalo išlaikyti motyvacinį testą. Stojamąjį egzaminą ir motyvacijos vertinimą organizuoja LAMA pagal LR ŠMM nustatytą tvarką. Informacija apie vykdomą programą skelbiama Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos duomenų bazėje (toliau –AIKOS), Kolegijos tinklalapyje <http://panko.lt/priemimas/priemimas-2014.html>, leidiniuose „Kuo būti?“, „Kur stoti?“ ir pan., specialiose reklaminėse-informacinėse skrajutėse, susitikimuose su mokiniais, socialiniais partneriais, studijų parodų, mugių ir atvirų durų dienų, išvykų į miestų ir rajonų mokyklas metu. Esant poreikiui organizuojamos muzikinių dalykų konsultacijos pageidaujantiems studijuoti MP studijų programoje.

75. Nuo 2009 m. įsigaliojus *Mokslo ir studijų įstatymui*²³ ir pradėjus vykdyti naują konkurencinį priėmimo į aukštąsias mokyklas studijų finansavimo modelį, valstybės finansuojamos vietos pasiskirstė konkurso būdu gambiausiems studentams. Pvz., 2009 m. ir 2011 m. valstybė skyrė nedidelį finansuojamų vietų skaičių koleginiams švietimo ir ugdymo krypties studijų programoms – atitinkamai 300 ir 320 valstybės finansuojamų vietų (3,3 ir 3,5 proc. nuo visų valstybės finansuojamų vietų skaičiaus). Į valstybės finansuojamas ir valstybės nefinansuojamas vietas priimtų studentų skaičius mažėjo (žr. 9 lentelę). Tai gali būti sietina ir su norminės studijų kainos išaugimu, pvz., metinė studijų kaina nuolatinėse studijose pakilo nuo 3800 Lt iki 5890 Lt. Vertinamuoju laikotarpiu svyravo MP studijų populiarumas. 2010 m. pateikusių studijuoti prašymus MP studijų programoje skaičius buvo 7, priimta 7, 2011 m. – 18 prašymų, priimta 8, 2013 m.- priimta 8. 2014 m. MP studijų programą ketino studijuoti 13 pretendentų, studijuoti atvyko 7. 2012 m. MP grupė Rokiškyje dėl mažo stojančiųjų skaičiaus nebuvo formuojama.

9 lentelė. Priimtų į MP studijas studentų skaičius

<i>Stojimo metai</i>	<i>Valstybės finansuojama vieta</i>	<i>Valstybės nefinansuojama vieta</i>	<i>Iš viso</i>
2014	6	1	7
2013	8	-	8
2012	Priėmimo nebuvo		
2011	7	1	8
2010	6	1	7

76. 2013 m. MP studijų programą aukščiausias konkursinis balas 19,1, o žemiausias – 13,7, vidurkis – 16,6 balo, o 2014 m. pasikeitus stojančiųjų į aukštąsias mokyklas konkursinių balų skaičiavimo sistemai, aukščiausias konkursinis balas buvo 8,66, o žemiausias –3,2, vidurkis – 6,08 balo. Palyginus MP studentų studijų dalykų egzaminų rezultatus su priėmimo rezultatais nustatyta, kad kuo aukštesnis konkursinis balas, tuo geresnis atitinkamo studijų dalyko egzamino vertinimas.

77. Analizuojamuoju laikotarpiu priimtų į MP studijų programą ir sėkmingai baigusių studentų skaičiaus santykis svyravo nuo 57,1 iki 90 proc. (žr. 10 lentelę). Skaičiaus skirtumus tarp priimtų ir baigusių studentų daugiausia lemia šie veiksniai: akademinės atostogos, studijų nutraukimas savo noru, gyvenamosios vietos ar šeiminių aplinkybių pasikeitimas. Daugiausia studentų „nubyra“ pirmaisiais studijų metais. Kita dalis studentų „nubyra“ dėl nepažangumo. 2010-2014 m. pirmuosiuose kursuose studijas nutraukė 6,6 proc. studentų nuo bendro pirmo kurso studentų skaičiaus. „Nubyrėjimo“ priežastys pačių studentų prašymu yra daugiau asmeninio pobūdžio: šeiminių aplinkybės, išdarbinimas, ligos ir t.t. Pasitaikė išbraukimo iš studentų sąrašų dėl nepažangumo. Pasibaigus semestrai studentų akademiniai rezultatai aptariami su akademinėmis grupėmis seniūnais katedroje. Tikėtina, kad pakankamai mažas „nubyrėjimas“ sietinas su motyvacinio testo įvedimu, kurių dėka MP studijas renkasi labiau motyvuoti, pedagoginį pašaukimą turintys studentai.

10 lentelė. Į studijas priimtų ir sėkmingai programą baigusių studentų skaičių santykis

<i>Priėmimo metai</i>	<i>Baigimo metai</i>	<i>Į studijas priimtų studentų skaičius</i>	<i>Sėkmingai programą baigusių studentų skaičius</i>	<i>Santykis (proc.)</i>
2011	2014	8	5	62,5
2010	2013	7	4	57,1
2009	2012	10	9	90
2008	2011	8	7	87,5
2007	2010	7	6	85,7

78. Studijų proceso organizavimas užtikrina tinkamą programos įgyvendinimą ir studijų rezultatų pasiekimą. Paskaitoms, praktiniams užsiėmimams ir savarankiškam darbui skiriamas laikas santykinis

²³ *Valstybės žinios*, 2009. Nr. 54-2140; 2012, Nr. XI-1920.

racionalus. Vadovaujantis Panevėžio kolegijos studijų reglamentu studijos vykdomos semestrais. Mokslo metus sudaro 2 semestrai – rudens ir pavasario. Semestro trukmė 20 savaičių, iš kurių 2-4 savaitės skiriamos egzaminų sesijai. Auditorinio darbo, praktikos, egzaminų sesijų ir studentų atostogų trukmė bei laikas nurodomi studijų grafike, kurį tvirtina Kolegijos direktorius. Auditorinis darbas bei praktikos vyksta pagal iš anksto sudarytus, Studijų ir karjeros centro vadovo patvirtintus tvarkaraščius. Užsiėmimų tvarkaraščiai sudaromi taip, kad per vieną dieną vyktų vidutiniškai 3-4 užsiėmimai (vieno užsiėmimo trukmė – ne trumpesnė kaip 2 akademinės valandos), o likusį laiką studentas galėtų skirti savarankiškomis studijoms, užduočių atlikimui, tiriamajai veiklai. Auditorinio darbo trukmė per savaitę ne ilgesnė kaip 40 akademinė val. Studentų savarankišką darbą reglamentuoja studijų programos planas, dalyko (modulio) aprašas, dalyko (modulio) išplėstinė programa. Kolegijos studentų apklausa rodo, kad trys ketvirtadaliai studentų yra patenkinti savarankiško darbo organizavimu²⁴.

79. Semestro pabaigoje išklauius teorinį kursą ir atlikus savarankiškus darbus, studentams yra skiriama ne trumpesnė kaip vienos savaitės egzaminų (projektų gynimo) sesija. Sesijos tvarkaraštis sudaromas katedroje, atsižvelgiant į dėstytojo ir studentų susitarimą. Katedros vedėjo patvirtintas egzaminų (projektų gynimo) tvarkaraštis skelbiamas ne vėliau kaip 2 savaitės iki sesijos pradžios. Sesijos metu negali būti daugiau kaip 7 egzaminai (projektų gynimai). Tarp egzaminų (projektų gynimo) turi būti ne trumpesni kaip 2 dienų intervalai.

80. Kolegijoje skatinama studentų mokslo taikomoji veikla. Studentai įgyja tiriamosios veiklos patirties rengdami kursinius ir baigiamuosius darbus. Jų temos siejamos su būsima muzikos pedagogo profesija. Aktyvesnio studentų dalyvavimo veikloje siekiama organizuojant viešas diskusijas studijų kokybės klausimais, rengiant studentų mokslinių darbų konferencijas, įtraukiant studentus į mokslinę bei projektines veiklas, organizuojat kartu su studentais bendrą neformalią veiklą. Nuo 2010 m. Kolegijoje veikia studentų mokslinė draugija (toliau –SMD). Dalyvavimas mokslinėje veikloje yra katedros akademinės bendruomenės prioritetas. Kiekvienas studentas yra skatinamas įsitraukti į taikomuosius tyrimus. Studentams yra nuolat pateikiama informacija apie galimybę rašyti mokslinius straipsnius, pranešimus, dalyvauti konferencijose. *Skatinamųjų stipendijų skyrimo nuostatuose* numatytas materialinis paskatinimas studentams, dalyvaujantiems kitoje veikloje, garsinančioje Kolegijos vardą. Vertinamu laikotarpiu MP studentai parengė ir pristatė 3 pranešimus respublikinėse studentų mokslinėse-praktinėse konferencijose. Dalyvaudami mokslinėse-praktinėse konferencijose studentai susipažįsta su naujausiais pedagogikos mokslo pasiekimais, praktinės veiklos aktualijomis.

81. Ypač aktyvi MP studentų ir dėstytojų muzikinė veikla (žr. 51 pastraipą). Neretai sulaukiama kvietimų dalyvauti įvairiuose regiono šventiniuose renginiuose, parodų atidarymuose, atlikti koncertines programas susirinkimų, minėjimų metu. Paminėtinos MP studentų organizuojamos kasmetinės kalėdinės Gerumo bei labdaros akcijos. Filiale išskirtina veikla pasižymi folkloro studija, kuri dalyvauja ne tik miesto, mokyklų, muziejų organizuojamuose renginiuose, bet ir užsienyje. Kolektyvas dalyvavęs studentų folkloro festivalyje „O kieno žali sodai“, labdaros akcijose, Gatvės muzikos projekto renginiuose, edukacinėse programose, kiekvienais metais organizuoja Žiemos palydų (Užgavėnių) šventes. 2014 m. studentų kolektyvas buvo pakviestas į Rygos (Latvija) lietuvių vidurinę mokyklą dalyvauti Užgavėnių šventėje. Choro studija dalyvauja Cecilijos dienos renginiuose Lietuvos miestuose, studentų „Gaudeamus“ festivaliuose, bei kartu su ilgus metus gyvuojančia studentų kapela – filialo organizuojamuose renginiuose visuomenei „Paklausyk, ką kalba muzika“, Rokiškio miesto šventėse: Gatvės muzikos dienose, Adventinėse popietėse, paramos akcijose ir kt.

82. Kolegijos studentai yra skatinami dalyvauti mainų programose. *Studijų reglamente* numatyta, kad išvykusiems dalinių studijų pagal mainų programas, įskaitomi studijų ir praktikos laikotarpiai bei studijų rezultatai, vadovaujantis Kolegijos studijų rezultatų įskaitymo tvarka, naudojant ECTS kreditų perkėlimo sistemą. Išvykusiems studijuoti ir toliau mokama stipendija pagal mokymosi rezultatus. *Erasmus* dalinės studijos Europos šalių aukštosiose mokyklose sudaro galimybes studentams pabūti kitoje kultūrinėje aplinkoje, susipažinti su kitų šalių mokymo institucijomis, studijų formomis, dėstytojų ir vertinimo metodikomis, perimti patirtį, įtvirtinti užsienio kalbos įgūdžius ir geriau pasirengti būsimai karjerai. Informacija apie *Erasmus* programą, užsienio aukštąsias mokyklas, su kuriomis galimi studijų mainai, studentų atrankos tvarką yra skelbiama Kolegijos tinklalapyje, Tarptautinių ryšių ir komunikacijos skyriuje, susitikimuose su studentais. Kolegija šiuo metu yra sudariusi 15 Erasmus dvišalės partnerystės mainų sutarčių su Europos šalių aukštosiomis mokyklomis, kuriose gali studijuoti ir MP programos studentai. Vertinamuoju laikotarpiu viena muzikos studentė buvo išvykusi *studijuoti į Turkiją Adnan Menderes universitetą*. Studijas užsienio aukštosiose mokyklose riboja dalykų studijų programose neatitikimas, mažos

²⁴ *Studijų skaidrumo tyrimas*. Panevėžio kolegija, 2010.

dalis studentų finansinės galimybės, nepakankamos užsienio kalbos žinios, nepasitikėjimas savo jėgomis ir kt. Studentai gali pasisemti užsienio šalių patirties bendraudami su pagal *Erasmus* mainų programą atvykusiais dėstytojais, dalyvaudami jų paskaitose ar rasdami kitų galimybių išvykti į užsienį.

83. Kolegija nuolat teikia MP studijų programos studentams akademinę, informacinę-konsultacinę, metodinę paramą. Studentų grupėms skiriami kuratoriai, kurie padeda įveikti adaptacijos sunkumus, pataria akademinės veiklos ir kitais klausimais. Visi studentai turi galimybę konsultuotis su dėstytojais iš anksto paskirtu konsultavimo laiku (grafikai skelbiami katedroje) ir pagal poreikį individualiai suderinus konsultacijos laiką. Teikiami metodiniai patarimai, rengiant kursinius ir baigiamuosius darbus. Esant pagrįstoms priežastims, suteikiama galimybė atidėti egzaminų sesijos ar atskiro dalyko (modulio) atsiskaitymo laiką. Dėstytojai yra parengę dėstomo dalyko (modulio) aprašą (žr. 1 priedą), kuri pateikia studentams prieš pradėdant dėstyti atitinkamą dalyką. Tai yra numatyta *Kolegijos studijų reglamente*. MP studijų programos plane studentams siūlomi alternatyviai pasirenkami muzikos moduliai: *Vargonavimo įgūdžių ugdymas*, *Vadovavimas liaudies muzikos kolektyvams*, *Akompanavimas muzikos kolektyvams*. Analizuojamoju laikotarpiu iš minėtų pasirenkamų modulių Rokiškyje populiariausias buvo *Vadovavimas liaudies muzikos kolektyvams*, kuri rinkosi 12 studentų, *Vargonavimo įgūdžių ugdymą* – 7 studentai. Galimybė rinktis muzikos modulį pagal studento poreikius padeda absolventui lengviau integruotis darbo rinkoje.

84. Kolegijos studentai gali tuo pačiu metu studijuoti ir kitose pripažintose aukštosiose mokyklose, o kitų aukštųjų mokyklų studentai – Panevėžio kolegijoje. Studijos kitose aukštosiose mokyklose gali būti pripažintos (įskaitytos) kaip Panevėžio kolegijoje vykdomų studijų dalis. Studentui pageidaujant sudaroma galimybė studijuoti pagal individualų studijų planą Kolegijos studijų reglamente nustatyta tvarka. Nuo 2010 m. *Panevėžio kolegijos laisvai pasirenkamų dalykų studijų organizavimo tvarka* nustato pasirenkamų dalykų studijų Kolegijoje pasirinkimą bei jų užsiėmimų organizavimą. Tai padeda tenkinti studentų individualių studijų poreikius, lavinti bendruosius gebėjimus, įtakoti asmenybės formavimąsi ir kt. Reglamente yra numatytos ir nenuosekliųjų studijų galimybės, t.y. atskirų dalykų, jų ciklų ar modulių studijos, skirtos asmens profesinei kvalifikacijai tobulinti ar keisti, profesiniam ar bendrajam išsilavinimui plėsti. Nenuosekliauoju būdu Rokiškio filiale viena studentė studijuoja vargonavimą ir liturginį giedojimą. MP studentai taip pat turi galimybę laisvai rinktis laisvai pasirenkamą dalyką (studijų plane PD) iš bendro Kolegijos sąrašo, kuris kasmet atnaujinamas, pvz., 2014-2015 m.m. siūloma Raiškiojo žodžio studija, Ansamblinio dainavimo studija, Muzikos terapija, Renginių organizavimas ir kt.). Nauja tvarka yra žymiai lankstesnė, patrauklesnė studentams, suteikianti daugiau pasirinkimo laisvės ir labiau motyvuojanti. Studentų apklausos duomenys rodo, kad du trečdaliai studentų patenkinti pasirenkamųjų dalykų organizavimo tvarka ir teigia, kad pasirenkamiesiems dalykams skiriama pakankamai laiko²⁵.

85. Kolegijoje veikia studentų socialinės paramos mechanizmas ir plėtojama studentų finansinės paramos sistema. 2013 m. vasario mėnesį Kolegijos akademinė taryba patvirtino *Panevėžio kolegijos studentų paramos programą*, kuri apima įvairias paramos studentams formas. Stipendijos, vadovaujantis Vyriausybės nutarimais ir Kolegijos skatinamųjų stipendijų skyrimo nuostatais, skiriamos du kartus per metus, atsižvelgiant į praeito semestro studijų rezultatus. Pažangumo intervalus ir stipendijų dydžius vadovaujantis Kolegijos Skatinamųjų stipendijų skyrimo nuostatais nustato katedros Stipendijų skirstymo komisija. 2013-2014 m. m. už pavasario semestro rezultatus nustatyti tokie stipendijų dydžiai ir pažangumo intervalai: studentams, kurių semestro pažymių vidurkis yra 10, skiriama 200 Lt dydžio stipendija (tokios stipendijos negauna nė vienas MP studijų programos studentas). Studentams, kurių semestro pažymių vidurkis nuo 9,50 ir daugiau, skiriama 120 Lt dydžio stipendija. Studentams, kurių semestro pažymių vidurkis nuo 9,00 iki 9,49 skiriama 95 Lt dydžio stipendija. Skatinamąsias stipendijas kiekvieną semestrą priklausomai nuo mokymosi rezultatų, gauna apie 20-30 procentų MP grupės studentų. Studentams taip pat yra skiriamos 390 Lt dydžio socialinės stipendijos, kurių skyrimą reglamentuoja Vyriausybės nutarimai. Pusei (50 proc.) 2010 m. ir vėliau įstojusių pedagogikos studijų programų valstybės finansuojamų studentų yra mokama tikslinė 400 Lt dydžio stipendija. Nuo 2011 m. pradėjo veikti studijų kainos kompensavimo geriausiai besimokantiems studentams mechanizmas.

86. Kolegijos veikla orientuota į socialinės atskirties grupes, rūpinamasi turinčiais negalią. Negalią turintys studentai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti išmokas specialioms poreikiams tenkinti ir studijų išlaidoms kompensuoti. Studijų ir karjeros centras padeda studentams tvarkyti dokumentus. Vertinamoju laikotarpiu tokias išmokas gavo 2 Rokiškio filialo MP programos studentai. Nuo 2011 m. Kolegija dalyvauja Valstybinio studijų fondo vykdomame projekte

²⁵ *Studentų nuomonė apie studijų programos turinį, studijų rezultatų pasiekimo lygį ir programos aprūpinimą ištekliais*. Panevėžio kolegija, 2014.

„Studijų prieinamumo užtikrinimas specialiųjų poreikių turintiems studentams“, kurio viena iš veiklų – tikslinių išmokų teikimas studijų prieinamumui didinti, informacinės ir fizinės aplinkos pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems studentams.

87. Vadovaujantis Vyriausybės ir Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo nutarimais ir Kolegijos teikimu studentams skiriamos piniginės paskolos. Per analizuojamą laikotarpį MP studijų programos studentai galimybe gauti paskolas nepasinaudojo. 2012 m. absolventų apklausa²⁴ parodė, kad daugumos studentų (75 proc.) nuomone, valstybės teikiama socialinė piniginė parama yra tik patenkinama. Tenka pripažinti, kad piniginė parama tiesiogiai priklauso nuo valstybės finansinių galimybių.

88. MP studijų programos studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir tinkama studijų rezultatams įvertinti. Studentų studijų pasiekimų vertinimą reglamentuoja Studijų rezultatų vertinimo tvarka, o organizuoja katedra. Kiekvieno studijų dalyko (modulio) studijų rezultatai įvertinami pažymiu. Kolegijoje taikomas kaupiamasis vertinimas. $GV = K \times TV + K \times E$ arba Prj (GV – galutinis vertinimas, K – svertinis koeficientas, TV – tarpinių vertinimų vidurkis, E – egzaminas; Prj – projektas). Dėstytojai, siekdami įvertinti studentų nuoseklų mokymąsi, taiko atsiskaitymus per semestrą, kurie vyksta žodžiu ir raštu. Su dalyko (modulio) vertinimo sistema (atsiskaitymo tvarka, terminais) dėstytojai supažindina studentus pirmųjų užsiėmimų metu. Tarpiniai vertinimai (studentų aktyvus dalyvavimas seminaruose, praktiniuose užsiėmimuose, projektuose, savarankiško darbo įvertinimas ir kt.) sudaro dalį kaupiamojo balo. Studentai nuolat supažindinami su vertinimų rezultatais. Komentarai apie tarpinių atsiskaitymų rezultatus pateikiami žodžiu, išanalizuojamos pagrindinės klaidos, pastebimi teigiami momentai. Įvertinimas viešai neskelbiamas, kiekvienas studentas supažindinamas asmeniškai. Studentai įgyja teisę laikyti egzaminą, jei semestro metu turi visus numatytus tarpinius vertinimus. Studentas vertinamas teigiamai, kai dalyko žinios įvertintos daugiau kaip 50 procentų. Egzaminų vertinimo rezultatai turi būti paskelbti ne vėliau kaip per vieną darbo dieną po egzamino. Studento praktinės patirties, gebėjimų, įgūdžių vertinimą atlieka mentorius ir praktikai vadovaujantis dėstytojas. Praktikos užduočių atlikimo kokybė, atskirų praktikantų veikla ir indėlis aptariami individualiai tarp praktikai vadovaujančio dėstytojo, mentoriaus ir studento vykstant pedagoginei praktikai. Praktikai baigiantis arba po praktikos vykdomas praktikos aptarimas pagal galimybes dalyvaujant mokyklos vadovui, kitiems studentams toje pačioje praktikos mokykloje atliekantiems praktika, mentoriumi ir praktikai vadovaujančiam dėstytojui. Tokia vertinimo sistema palankiai priimama studentų, nes, anot jų, pabrėžiama nuolatinio nuoseklaus mokymosi per visą studijų laiką būtinybė, skatinamas geranoriškas kritinis savęs ir draugų vertinimas, laiku gaunamas grįžtamasis ryšys²⁶.

89. Studentas, neišlaikęs egzamino, neapginęs projekto ar kitaip neatsiskaitęs už studijų programoje numatytus modulius (dalykus), išskyrus atvejį, kai studentas atsiskaitymo metu buvo nesąžiningas, turi teisę vieną kartą nemokamai perlaikyti egzaminą ar apginti projektą. Egzaminą perlaikyti reikia per vieną mėnesį nuo naujo semestro pradžios. Jei studentas perlaikydamas (atsiskaitydamas) vėl gavo neigiamą įvertinimą, jis gali laikyti egzaminą/ginti projektą trečią kartą, sumokėjęs už jį 0,5 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio įmoką. Trečią kartą neišlaikęs egzamino studentas gali kartoti dalyką, sumokėjęs už studijas kainą, proporcingą dalyko apimčiai kreditais, arba yra išbraukiamas iš studentų sąrašų kaip nelikvidavęs akademinį išsiskolinimą. Jei studentas per atsiskaitymą buvo nesąžiningas, jam leidžiama kartoti modulį (dalyką) savo lėšomis arba jis išbraukiamas iš studentų sąrašų. Studentas, kartojantis modulio (dalyko) kursą savo lėšomis, privalo atsiskaityti už jį per vienerius metus nuo įsakymo apie modulio (dalyko) kurso kartojimą parašymo dienos. Studentas, nesutinkantis su egzamino vertinimu, turi teisę pateikti apeliaciją katedros vedėjui, kurio potvarkiu sudaroma komisija studento studijų rezultatams patikrinti iš naujo. Studentų pasiekimų vertinimo sistema nuolat tobulinama. Siekiant užtikrinti reikiamą egzaminų kokybę, užduotis dėstytojui derina katedroje ir teikia tvirtinti katedros vedėjui. Diegiamos įvairios grįžtamojo ryšio formos: atliktos užduoties ir/ar egzamino vertinimo aptarimas (grupėje, individualiai), komentarai elektroninio ryšio priemonėmis, studentų savęs įsivertinimas, atliktų darbų aptarimas grupėse ir kt. Platesnės apimties savarankiškų darbų (pvz., kursinių, praktikos ataskaitų ir kt.) komentarai išsakomi individualių konsultacijų, viešo gynimo ir/ar praktikos aptarimų metu. Ugdomas gebėjimas įsivertinti savo žinias ir studijų procesą, aktyviau įsitraukti į mokymąsi ir jį koreguoti. Egzaminų užduotys, studentų atsakymai, kursiniai darbai, praktikų dokumentai saugomi katedroje vienerius metus po studijų baigimo. Savarankiškus darbus dalyko dėstytojas saugo vienerius metus po modulio (dalyko) įvertinimo.

90. Baigiamojo vertinimo kriterijai yra nustatyti vadovaujantis objektyvumo ir atitikimo aukštojo mokslo reikalavimams principu, suformuluoti remiantis numatomais studijų rezultatais ir juos atitinka. Įgytų žinių ir praktinės veiklos įgūdžių vertinimo patikimumo siekiama sudarant baigiamojo vertinimo kvalifikavimo komisiją ir nustatant vertinimo tvarką. Iki 2013 m. MP studijos būdavo užbaigiamos

²⁶ Studentų požiūris į studijų organizavimą. Panevėžio kolegija. 2013, 2014.

baigiamuoju egzaminu, kurį vertino Kolegijos direktoriaus įsakymu sudaryta kvalifikavimo komisija iš darbdavių atstovų, kitų aukštųjų mokyklų ir kolegijos dėstytojų. Atlikta baigiamųjų egzaminų rezultatų analizė rodo, kad pastarųjų metų MP studijų programos studentų baigiamojo egzamino/darbo (projekto) įvertinimų vidurkis aukštesnis nei 8 balai. Nuo 2013 m. MP studentai gina baigiamąjį darbą, kurio tvarka ir vertinimas yra aprašomi baigiamųjų darbų gynimo tvarkoje. Baigiamųjų darbų gynimo rezultatų analizė rodo, kad pastarųjų metų MP studijų programos studentų baigiamojo darbo įvertinimų vidurkis yra 8,1 balo. Palyginimui: 2013 m. - 8 balai, 2014 - 8,2 balo (žr. 4 priedą). 2013 ir 2014 m. kvalifikavimo komisijos pirmininkės N. Mateikienė, Rokiškio R. Lymano muzikos mokyklos direktoriaus pavaduotoja, ir A. Kapučinskienė, Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazijos mokytoja ekspertė, teigiamai atsiliepia apie baigiamojo vertinimo organizavimą, studentų pasirengimą būsimai profesinei veiklai. 2014 m. studentų apklausa parodė, jog 85,7 respondentų patvirtina, kad aiški baigiamųjų darbų gynimo tvarka²⁷.

91. Siekiant užtikrinti studentų sąžiningą studijavimą, 2011 m. Kolegija, Lietuvos studentų atstovybė ir Kolegijos studentų atstovybė pasirašė *Sąžiningos aukštosios mokyklos deklaraciją*. Sesijos egzamino metu, nustačius nusirašinėjimo faktą, dėstytojas nutraukia nusirašinėjusio studento egzamino laikymą ir tai prilygsta akademinėi skolai. Patys studentai taip pat yra suinteresuoti sąžiningomis studijomis. Kolegijoje patvirtintas Akademinės etikos kodeksas.

92. Studentų profesinės karjeros politikos įgyvendinimą vykdo Studijų ir karjeros centras su katedra. Kolegija kartu su 10 Lietuvos universitetų ir 15 kolegijų dalyvauja valstybės projekte *Aukštųjų mokyklų studentų ugdymo karjerai ir karjeros stebėsenos modelių plėtotė ir įdiegimas* (SFMS Nr. VPI-2.3-ŠMM-01-V-01-001). Projekto paskirtis – padėti studentams rengtis karjerai, ugdyti akademinės bendruomenės palankų požiūrį į profesinę karjerą mokymosi visą gyvenimą kontekste, padėti plėtoti karjeros galimybes šių aukštųjų mokyklų absolventams, tarpininkauti tarp darbdavių ir studentų darbo paieškos ir karjeros klausimais. Studijų ir karjeros centras organizuoja ir praktinius mokymus savęs pažinimo, pasitikėjimo savimi klausimais, rengia susitikimus su darbdavių atstovais. Periodiškai studentams organizuojamos *Karjeros dienos*. Karjeros centro tinklalapyje kuriamos duomenų bazės, skirtos darbdavių skelbimams bei laisvų darbo ir praktikos vietų paieškai. Virtualioje darbo paieškos bazėje studentai galės formuoti savo gyvenimo aprašymą (CV). Viena iš Karjeros centro funkcijų – absolventų karjeros stebėseną naudojant Karjeros stebėsenos informacinę sistemą.

93. Daugumos programos absolventų profesinė veikla atitinka programos vykdytojų lūkesčius. Pasitaiko studentų, kurie Muzikos pedagogikos studijas renkasi tikslingai. Turintys aukštesniųjų studijų diplomą dar iki studijų Kolegijoje pradeda dirbti pedagoginį darbą mokyklose. Kolegijoje studijų metu siekia tobulinti savo pedagoginę kvalifikaciją. Katedroje yra nuolatos vykdoma absolventų įsidarbinimo stebėseną. 11 lentelėje pateikiami įsidarbinimo duomenys, kurie iliustruoja absolventų veiklą praėjus 6 mėn. po studijų baigimo. Absolventų įsidarbinimo rodikliai kinta, laikui bėgant daugiau įsidarbina pagal turimą kvalifikaciją. Duomenys patikslinami praėjus vieneriems metams po studijų baigimo, vėliau nuolat atnaujinami. Absolventų įsidarbinimo procesą įtakoja ir subjektyvūs veiksniai: dalis absolventų neįsidarbina dėl asmeninių priežasčių, t.y. augina vaikus, tęsia studijas universitetuose.

11 lentelė. **MP studijų programos absolventų įsidarbinimo rodikliai**

Laidos metai	Absolventų skaičius	Įsidarbino		Vaiko priežiūros atostogos	Dirba kitą darbą	Išvyko į užsienį	Nėra duomenų
		Iš viso	Iš jų pagal specialybę /pasirenkamą modulį				
2014	5	4	3	1	1	-	-
2013	4	4	3	-	1	-	-
2012	9	9	8	-	1	-	-
2011	7	7	6	-	1	-	-
2010	6	6	6	-	-	-	-

94. **Privalumai.** Studijas renkasi motyvuoti studentai (geri motyvacinio testo vertinimai, aukštas priimtųjų konkursinių balų vidurkis). Geras priimtųjų ir studijas baigusių studentų santykis. Pakankamai gera studentų rėmimo sistema. Galimybė rinktis alternatyviai pasirenkamą muzikos modulį pagal studento poreikius bei gebėjimus padeda lengviau integruotis darbo rinkoje.

95. **Silpnybės.** Menkas studentų tarptautinis judumas. Ribotas studijų dalykų (modulių), dėstomų anglų kalba pasirinkimas atvykstantiems Erasmus studentams.

96. **Tobulinimo veiksmai.** Studentų tarptautiškumo didinimas. Naujų anglų kalba dėstomų studijų dalykų (modulių) programų rengimas.

²⁷ Studijų rezultatų baigiamojo vertinimo organizavimo tyrimas. Panevėžio kolegija, 2014.

6. PROGRAMOS VADYBA

97. Kokybės vertinimas ir jos gerinimas yra neatsiejamas nuo Kolegijos strateginių tikslų ir uždavinių. Panevėžio kolegijos 2014-2020 metų strateginiame veiklos plane iškeltas pagrindinis Kolegijos strateginis tikslas – „didinti Panevėžio kolegijos konkurencinį pranašumą ir poveikį šalies raidai per sumaniąją specializaciją ir aukščiausius kokybės standartus atitinkančią studijų ir mokslo veiklą bei valdymą“. Kolegijoje taikoma kokybės užtikrinimo sistema garantuoja studentų poreikius atitinkančią studijų programų sandarą, reguliarią jų stebėseną ir periodinį vertinimą.

98. 2013 m. Kolegija įgyvendino Europos socialinio fondo agentūros finansuojamą projektą *Vidinės studijų kokybės vadybos sistemos Panevėžio kolegijoje tobulinimas* (kodas VP1-21-ŠMM-04-K-02-014, pradėtas 2011 m.). Atnaujintame Kokybės vadybos sistemos modelyje integruoti visuotinės kokybės vadybos principai, Europos aukštojo mokslo gairės ir Bendrojo vertinimo modelio reikalavimai. Projekto metu buvo parengtas dokumentas Kokybės vadovas, kuriame pateikiamos nuorodos į procedūrų aprašus, susijusius su studijų programomis. Viena iš pagrindinių procedūrų – *Studijų programų rengimas, vertinimas ir tobulinimas* (PA 04, šeimininkas – direktoriaus pavaduotojas studijoms) aprašas. Šis procedūros aprašas reglamentuoja naujų studijų programų rengimo, vykdomų studijų programų priežiūros etapus ir vykdytojus, fiksuoja ketinamos vykdyti studijų programos rengimo ir akreditavimo, vykdomos studijų programos atnaujinimo, kokybės stebėsenos, vidinio ir išorinio vertinimo veiksmus, dokumentus, paskirsto atsakomybę už sprendimų priėmimą. Kiti procedūrų aprašai, tiesiogiai susijusios su studijų programos vykdymu, yra: *Studijų planavimas ir organizavimas* (PA06, atsakingas Studijų ir karjeros centro vadovas), *Studijų rezultatų vertinimas* (PA07, atsakingas katedros vedėjas), *Praktikų organizavimas* (PA 09, atsakingas praktinio mokymo vadovas), *Apklausų atlikimas* (PA10, atsakingas Kokybės ir tyrimų skyriaus vadovas).

99. Procedūros *Studijų programų rengimas, vertinimas ir tobulinimas* aprašas nuorodomis susietas su *Kolegijos studijų programos vadybos tvarkos aprašu*, kuris reguliariai atnaujinamas, atsižvelgiant į akademinės bendruomenės, darbdavių pastabas ir teisės aktus (nauja redakcija 2014-04-09, patvirtinta Akademinės tarybos nutarimu Nr. V4-4). Jame aiškiai įvardinta, kurie Kolegijos struktūriniai padaliniai ir/ar darbuotojai yra atsakingi už skirtingus studijų programos įgyvendinimo ir tobulinimo etapus, aprašyta sprendimų priėmimų seka, studijų programos rengimo, tvirtinimo, stebėsenos, vertinimo, tobulinimo eiga. Studijų programos komitetų pirmininkai, vykdytojai, priimdami sprendimus, vadovaujasi ir kitais Akademinės tarybos patvirtintais dokumentais: *Studijų reglamentu*, *Studijų programų komitetų nuostatais*, *Praktikų nuostatais*, *Dalykų (modulių) atestacijos tvarka*, *Studijų rezultatų vertinimo tvarka*, *Studijų rezultatų įskaitymo tvarka*, *Baigiamųjų darbų (projektų) rengimo ir gynimo tvarkos aprašu* ir kt.

100. Studijų programos vykdymo, atnaujinimo ir kokybės užtikrinimo procesuose tiesiogiai dalyvauja studijų programos komitetas (toliau – Komitetas), katedros vedėjas, Kolegijos direktoriaus pavaduotojas studijoms, Akademinė taryba, netiesiogiai dalyvauja direktorius ir Kokybės ir tyrimų skyrius. Direktorius tvirtina studijų programų komitetus, studijų programų savianalizės rengimo grupes; direktoriaus pavaduotojas studijoms koordinuoja studijų programų vadybos procesus; Akademinė taryba tvirtina studijų programas, analizuoja studijų kokybės klausimus; Kokybės ir tyrimų skyrius prižiūri kolegijos vidinės kokybės užtikrinimo sistemos funkcionavimą. Katedrose organizuojamas ir kontroliuojamas konkrečių studijų programų studijų procesas: tvirtinami semestro paskaitų, egzaminų sesijų tvarkaraščiai, koordinuojamos pasirenkamųjų dalykų studijos, nagrinėjami ypatingi baigiamųjų darbų ar praktikų vykdymo atvejai, teikiami pasiūlymai Akademinėi tarybai dėl studijų vykdymo ir kokybės gerinimo.

101. Svarbiausias vaidmuo MP studijų programos valdyme tenka MP Komitetui – direktoriaus 2013-12-19 įsakymu Nr. V1-268 sudarytai kompetentingų asmenų grupei studijų programai rengti ir tobulinti (pirmininkė – docentė dr. Z. Malcienė, nariai: lektorė D. Ramanauskienė, asistentė R. Pletaitė-Junokienė, LEU Muzikos katedros docentė dr. J. Lasauskienė, Panevėžio V. Mikalausko menų gimnazijos mokytoja – metodininkė J. Vilienė, Rokiškio r. Obelių gimnazijos muzikos mokytoja – metodininkė R. Bimbienė, MP studentė (dabar absolventė) A. Pletaitė). Komitetas renka ir analizuoja informaciją apie materialiuosius, informacinius ir žmogiškuosius išteklius bei studijų programos įgyvendinimo eigą, analizuoja ir vertina studijų programos ir dalykų turinį, bendradarbiauja su socialiniais dalininkais, teikia Akademinėi tarybai siūlymus dėl studijų programos atnaujinimo. Komitetas bendradarbiauja su katedra – bendruose posėdžiuose sprendžiami konkretūs studijų proceso organizavimo, materialinio ir metodinio aprūpinimo, studijų kokybės gerinimo, programos keitimo, studijų dalykų aprašų ir išplėstinių programų rengimo, tvirtinimo, bendradarbiavimo su socialiniais partneriais ir kt. klausimai.

102. MP Komiteto pirmininkės doc. dr. Z. Malcienės pedagoginė, mokslinė, praktinė patirtis yra pakankama, jos veiklos turinys atitinka studijų programos kryptį. Komiteto pirmininkė turi pedagogo kvalifikaciją, socialinių mokslų daktaro laipsnį. Ji sistemingai tobulina savo kvalifikaciją šalyje ir užsienyje,

sukauptą patirtį perduoda studentams, skaito pranešimus mokslinėse konferencijose. Z. Malcienė organizuoja tarptautines ir respublikines mokslines konferencijas, muzikinius renginius, dalyvauja mokslo taikomoje veikloje: nuo 2013 m. LAMA organizuojamų pedagogų motyvacijos vertinimo ir muzikos stojamųjų egzaminų komisijų narė, muzikinių konkursų vertinimo komisijos narė, periodinio leidinio „Taikomieji tyrimai studijose ir praktikoje“ redakcinės kolegijos pirmininkė.

103. Studijų programos vykdytojai, priimdami sprendimus, įtraukia visus socialinius dalininkus, t.y. asmenis, suinteresuotus studijų programos vykdymu, galinčius daryti įtaką ir prisiimančius už tai socialinę atsakomybę. Taigi, studijų programos vykdyme dalyvauja Kolegijos administracinis ir akademinis personalas, studentai, darbdaviai, absolventai. Studentų dalyvavimas programos vadyboje siejamas su „studijavimo“ bei „praktikavimosi“ atsakomybe. Studentai privalo dalyvauti teoriniuose ir praktiniuose užsiėmimuose, atlikti savarankiško darbo užduotis, pagal galimybes dalyvauti akademinuose mainuose, praktikuotis, parengti ir apginti baigiamąjį darbą ar išlaikyti baigiamuosius egzaminus, dalyvauti mokslo taikomojoje veikloje. Studentai išreiškia savo nuomonę apie studijų programos turinį, dėstymo ir studijų rezultatų vertinimo metodus, studijų sąlygas dalyvaujant apklausose, susitikimuose su katedros vedėju, grupės kuratoriumi, Studentų atstovybės organizuojamuose susitikimuose. Studentų atstovai dalyvauja Akademinės tarybos ir kolegijos Tarybos veikloje. Visi akademinės bendruomenės nariai gali pareikšti nuomonę ar informuoti apie trūkumus elektroniniu paštu naudodamiesi Kolegijos tinklalapio nuoroda „klauskite“, šios pašto dėžutės turinį administruoja Vadovybės atstovas kokybei.

104. Dėstytojai atsako už studijų dalyko išplėstinės programos bei metodinės medžiagos parengimą, dėstymo kokybę, dalyko/modulio atestavimą ir tobulinimą. Dėstytojai tiesiogiai dalyvauja kokybės vertinime: patys inicijuoja ir organizuoja studentų apklausas apie dėstomus dalykus: įgytas kompetencijas, studijų rezultatų vertinimą, studijų metodų tinkamumą, studentų savarankiškų studijų efektyvumą ir kt.; teikia siūlymus programos komitetui, katedros vedėjui studijų programos tobulinimo ir studijų organizavimo klausimais; dalyvauja apklausose, teikia informaciją katedros vedėjui įvairiais kokybės vertinimo ir užtikrinimo klausimais; bendrauja su socialiniais dalininkais ir per grįžtamąjį ryšį tobulina savo dalyko dėstymą.

105. Darbdavių dalyvavimas programos valdyme užtikrinamas bendradarbiavimo sutartimis, darbu studijų programos komitete, dalyvavimu studijų rezultatų vertinime, apskrito stalo diskusijose, apklausose dėl studentų pasirengimo praktikoms atlikti bei absolventų pasirengimo profesinei veiklai. Darbdavių atstovai dalyvauja rengiant ir tobulinant studijų dalykų ir praktikų programas, recenzuoja studentų baigiamuosius darbus. Bendradarbiaujant su darbdavių atstovais siekiama nuolat vertinti darbo rinkos tendencijas ir parengtų specialistų atitikimą darbo rinkos poreikiams.

106. Su studijų programos vykdymu susiję duomenys kaupiami ir saugomi: Studijų ir karjeros centre – studijų užsiėmimų tvarkaraščiai, studijų grafikai, dėstytojų darbo krūvio formavimo dokumentai, administruojama studentų duomenų bazė; katedroje – katedros posėdžių protokolai, studentų asmens bylos, kvalifikavimo komisijų pirmininkų ataskaitos, absolventų kontaktiniai duomenys ir įsidarbinimo analizė, patvirtinta ir atnaujinta studijų programa, išplėstinės dalykų programos, programos kokybės tyrimų duomenys, sesijinių egzaminų užduotys (saugomos vienerius metus po įvertinimo), baigiamųjų egzaminų kvalifikavimo komisijos posėdžių protokolai ir vertinimo žiniaraščiai, galutinių studijų rezultatų suvestinės, studijų programų pakeitimų registracijos dokumentai; praktinio mokymo vadovo kabinete – praktikų programos, studentų praktinio mokymo sutartys, studentų pasiskirstymo į praktikos vietas grafikai, individualūs praktikos dienynai.

107. Studijų kokybės užtikrinimo sistemą nustato ir jos veiksmingumą kontroliuoja kolegijos Akademinė taryba. 2012- 2014 metais kiekvieniems mokslo metams buvo nustatomi pamatuojami kokybės tikslai ir rodikliai, tiesiogiai su studijų programų vykdymu susiję šie rodikliai: akredituotų studijų programų santykis su vertintomis programomis; studentų nubyrojimas, įgijusių kvalifikacinį laipsnį santykis su priimtųjų į pirmą kursą skaičiumi, virtualios mokymo aplinkos naudojimo intensyvumo rodiklis, studentų nuomonė apie praktikų organizavimą ir baigiamojo vertinimo organizavimą. Su dėstytojų kvalifikacija susiję rodikliai: publikuotų straipsnių skaičius, pranešimus konferencijose skaičius dėstytojų santykis su bendru dėstytojų skaičiumi, dėstytojų parengtų mokymosi priemonių skaičius ir kt. Nuo 2014 m. kokybės tikslai ir uždaviniai nustatinėjami veiklos plane.

108. Socialinių mokslų katedra, bendradarbiaudama su Kolegijos padaliniais ir socialiniais partneriais periodiškai renka ir analizuoja duomenis bei kitą informaciją apie MP studijų programos įgyvendinimą. Vadovaujantis *Apklausų atlikimo procedūros aprašu*²⁸ (PA 10, šeimininkas – Kokybės ir tyrimų skyriaus vadovas) atliekama darbdavių ir socialinių partnerių apklausa, kurios tikslas – nustatyti

²⁸ Kokybės vadybos sistema pagal ISO 9001 standartą. Panevėžio kolegijos Kokybės ir tyrimų skyrius.

studijų programos rezultatų atitikimą darbo rinkos pokyčiams, taip pat studentų apklausa, kurios tikslai – išsiaiškinti studijuojančiųjų nuomonę apie studijų programos turinį, vertinti programos sandarą, aprūpinimą materialiaisiais ir žmonių ištekliais, dalykų dėstytojų, baigiamųjų egzaminų ir darbų gynimo organizavimą, praktinį profesinį pasirengimą, dėstytojų apklausa siekiant nustatyti studijų programos sandaros, turinio tobulinimo ir atnaujinimo bei aprūpinimo materialiaisiais ir žmonių ištekliais poreikį. Kokybės ir tyrimų skyrius kasmet sudaro Kolegijos kokybės tyrimų/apklausų planą. Apklausų duomenys paprastai pristatomi ir aptariami studijų programos komiteto ir/ar katedros posėdyje, kuriame gali būti priimtos rekomendacijos dėl studijų programos aprašo atnaujinimo, studijų plano koregavimo, programos aprūpinimo ištekliais gerinimo priemonių sąrašo sudarymo, dėl vidinio vertinimo atlikimo ir kt. Pagal *Panevėžio kolegijos kokybės tyrimų/apklausų* planą 2014 m. patvirtintą Panevėžio kolegijos direktoriaus 2014 m. kovo 17 įsakymu Nr.V1-74, buvo apklausti MP programos socialiniai partneriai dėl studijų programos rezultatų atitikimo darbo rinkos reikalavimams, studentai ir dėstytojai - dėl studijų programos turinio sandaros ir aprūpinimo materialiaisiais ir žmonių ištekliais.

109. Vertinamuoju laikotarpiu atlikti tyrimai turėjo įtakos MP studijų programos kokybei, iš jų paminėtini nepriklausomos kompanijos „Eurotela“ 2010-2011 m. tyrimai *Panevėžio regiono darbdavių požiūrio į Panevėžio kolegiją vertinimas; Kolegijos parengtų specialistų poreikio prognozės Panevėžio apskrityje; Kolegijos studentų pasitenkinimo gaunamomis paslaugomis tyrimas; Kolegijos darbuotojų nuomonė apie informacijos sklaidą ir bendravimą*. 2010-2014 m. atlikti bendrakoleginiai studijų kokybės tyrimai: *Studijų skaidrumo tyrimas* (2010); *Baigiamųjų darbų ir egzaminų organizavimo sistemos vertinimas* (2014); *Studentų žinių ir kompetencijų vertinimo sistemos tyrimas* (2014); *Studentų požiūrio į studijų kokybę vertinimas* (2014); *Studijų kokybės ir baigiamųjų darbų organizavimo vertinimas absolventų požiūriu*. Programos kokybės vertinimo sistemingumą ir nuoseklumą rodo kasmet atliekama pirmo kurso studentų apklausa, siekiant nustatyti įstojusiųjų adaptacijos problemas ir socialinę grupės narių charakteristiką. Baigus dalyką vykdoma studentų apklausa, siekiant įvertinti dėstomų dalykų kokybę, pasibaigus praktikai analizuojama darbdavių nuomonė apie studentų pasiekimų lygmenį praktikos metu, tiriama baigiamųjų kursų studentų nuomonė apie baigiamųjų darbų organizavimą ir studijų kokybę, atliekama absolventų karjeros stebėseną.

110. 2014 m. MP studijų programos studentų apklausa²⁹. rodo, kad didžioji dalis studentų (70 proc. ir daugiau) pritaria nuomonei, kad studijų organizavimas atitinka jų poreikius – studijų tvarkaraštis sudarytas tinkamai, organizuojamos dėstytojų konsultacijos studentams, paskolų tvarka yra skaidri, egzaminų ir baigiamųjų darbų gynimo bei studijų tęstinumo tvarkos aiškios. Visi apklausoje dalyvavę studentai pritaria nuomonei, kad studijų aplinka yra neblogai pritaikyta studentų poreikiams – skirtų patalpų pakanka ir jos yra patogios, sudarytos sąlygos naudotis kompiuteriais ir internetu, skaityklose yra pakankamai darbo vietų. Tačiau studentai pastebi, kad dėstytojai ne visada aktyviai įtraukia studentus į mokslo taikomąją veiklą, per menkai bendradarbiauja rengiant pranešimus konferencijoms, rašant bendrus straipsnius.

111. Katedra bendradarbiauja su darbdaviais, siekdama nuolat vertinti rengiamų specialistų poreikį darbo rinkoje, absolventų profesinio parengimo lygį bei jų profesinę karjerą. Darbdavių požiūrį į studijų programos vykdymą atspindi ir atliktų tyrimų rezultatai. 2012-2014 m. pedagoginių studijų programų praktikos vadovų apklausa atskleidė, kad dauguma praktikos vadovų (80,5 proc.) studentų praktinius gebėjimus įvertino gerai arba puikiai, pažymėjo daugumos studentų atsakingą požiūrį į darbą, 52,5 proc. teigė, kad darbui reikalingų žinių ir įgūdžių studentams netrūksta. Įvertinus studentų praktikos vadovų praktikos mokyklose pastabas, siūlyta studijų metu daugiau dėmesio skirti studentų komunikavimo įgūdžių tobulinimui, kūrybiškumo ugdymui. Tiriant pedagogų rengimo poreikį Panevėžio regione, paaiškėjo, kad beveik visi ugdymo įstaigų, kuriose dirba Kolegiją baigę pedagogai, vadovai (98 proc.) teigiamai vertina Kolegijos absolventų pasirengimą profesinei veiklai, iš jų 12 proc. vadovų šių specialistų pasirengimą vertina puikiai³⁰.

112. **Privalumai.** *Veikia vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema. Aiškiai paskirstyta atsakomybė studijų programos vadybos procesuose. Į studijų kokybės vertinimo procesus įtraukiami visi programos dalininkai: studentai, dėstytojai, administracija, darbdavių atstovai, absolventai.*

113. **Silpnybės.** *Nepakankamai aktyvus studentų ir darbdavių dalyvavimas programos kokybės vadybos sistemos tobulinimo procesuose.*

114. **Tobulinimo veiksmai.** *Programos vadybos tolimesnę plėtra sietina su studentų ir socialinių partnerių aktyvumo palaikymu bei didinimu.*

²⁹ *Studentų nuomonė apie studijų programos turinį, studijų rezultatų pasiekimo lygį ir programos aprūpinimą ištekliais.* Panevėžio kolegija. 2014.

³⁰ *Pedagogų poreikio Panevėžio regione tyrimas.* Pedagogikos katedra, 2011.